

Vraag nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Bijlage 10	Kan het zo zijn dat bijlage 10 niet bij de publicatie is gepubliceerd ? Zo ja zien wij deze graag nog tegemoet.	Bijlage 10 (Programma van eisen) is onderdeel van het Beschrijvend document en hierin opgenomen.
2	Algemene inkoopvoorwaarden art 8	Artikel 8 is niet van toepassing op de SaaS dienst. Het intellectueel eigendom ligt altijd bij de leverancier en licentiegevers. Partijen kunnen hier contractueel niet van afwijken. Inschrijver kan dan ook niet akkoord gaan met dit artikel. Is opdrachtgever bereid om artikel 8 niet van toepassing te verklaren voor SaaS diensten?	Het intellectueel eigendom blijft bij de leverancier.
3	verwerkersovereenkomst	Onze softwareleverancier heeft een eigen Verwerkersovereenkomst /Data Processing Agreement (DPA) die op een aantal punten omvangrijker is dan de Verwerkersovereenkomst van de Veiligheidsregio. Onze ervaring is dat wij in een latere fase altijd in onderling overleg altijd een overeenstemming bereiken over de voorwaarden. Gaat u akkoord met nadere afstemming op de (juridische) details nadat de keuze is gemaakt voor de oplossing/ leverancier? Zo nee, kunt u beargumenteren waarom niet?	Opdrachtgever staat er voor open om na voorlopige gunning in gesprek te treden over de inhoud van de verwerkersovereenkomst. Mochten opdrachtgever en leverancier er niet uitkomen dan is de verwerkersovereenkomst van de opdrachtgever hierin leidend.
4	Taal	In uw uitvraag geeft u specifiek aan dat de leverancier over een Nederlands sprekende helpdesk moet beschikken. Op dit moment werken wij nog veel samen met onze Vendor omdat ons lokale team nog in opbouw is. Wij begrijpen heel goed dat de Nederlandse taal voor eindgebruikers nodig is, maar communiceren met beheerders binnen het IT domein in de Engelse taal is over het algemeen goed geaccepteerd. Indien de Nederlandse taal een harde eis is, dan kunnen wij helaas op dit moment niet aanbieden. Wij willen u vragen of u de taaleis los kunt laten.	Nederlands heeft de voorkeur echter is de Engelse taal ook toegestaan. Graag bij gunningscriterium K1 aangeven welke voertaal u gebruikt.
5	VERVALLEN	VERVALLEN	VERVALLEN
6	VERVALLEN	VERVALLEN	VERVALLEN
7	Opslag van Data binnen EER of Nederland	Privacy van gegevens. Er staat op pagina 15 van het Beschrijvend document dat de VRLN graag wil weten waar de gegevens in Nederland opgeslagen staan, wie toegang heeft etc. Mogen deze gegevens ook elders in de EER opgeslagen staan?	Ja, dat mag.
8	Type gebruikers in-scope.	Op pagina 8. van het Beschrijvend document staat: Binnen VRLN zijn ca. 1400 medewerkers actief: ongeveer 600 medewerkers in vaste dienst en 800 vrijwilligers (brandweer). Vraag: Van deze 1,400 medewerkers is het voor onze aanbidding belangrijk om te weten hoeveel vaste medewerkers een gebruikers account hebben, en hoeveel vrijwilligers een gebruikers account hebben. Het gaat om het aantal Active Directory gebruikers accounts / Entra-ID's). Kunt u deze gegevens aanleveren?	Zie de met de eerste nota van inlichtingen mee gepubliceerde bijlage A NVI 1 = uitgewerkte aantallen.
9	Algemene inkoopvoorwaarden, artikel 34	Bent u bereid om hieraan toe te voegen "voor zover de boete en schade toerekenbaar is aan de contractant"? Zo nee, kunt u toelichten waarom u hiertoe niet bereid bent?	Akkoord.
10	Algemene inkoopvoorwaarden, artikel 25, bullets 2, 3 en 5	Fusies en overnames gebeuren vaak en doen niets af aan de gebondenheid van partijen aan de overeenkomst. Bij een fusie of overname is er echter wel sprake van een wijziging van aandeelhouders of een wisseling van bestuurders, wat door dit artikel een recht op ontbinding zou meebrengen, ondanks dat de verkrijgende partij gebonden is aan de overeenkomst. Bent u derhalve bereid dat een fusie, overname of reorganisatie niet de enige reden mag zijn voor een ontbindingsbevoegdheid?	Akkoord.
11	Algemene inkoopvoorwaarden, artikel 23.3	Dit artikel past naar onze mening bij de gevraagde dienstverlening waarbij een SOC die bestaat uit meerdere analisten de dienstverlening uitvoert. Bent u bereid om dit artikel te laten vervallen? Zo nee, kunt u toelichten waarom u hiertoe niet bereid bent?	Het artikel wordt als volgt aangepast: Voor de vervanging van Personeel van Contractant is het uitgangspunt dat personen beschikbaar worden gesteld die een vergelijkbare deskundigheid, opleiding en ervaring hebben (conform het vereiste in de Offerteaanvraag).

12	Algemene inkoopvoorwaarden, artikelen 12.2 en 24	De term ‘ontbinden’ heeft juridisch gezien het gevolg dat Opdrachtnemer de geleverde diensten moet terugnemen en dat Opdrachtnemer de door Opdrachtgever betaalde facturen moet terugbetalen. Gelet op de aard van de opdracht is dit slecht uitvoerbaar. Wij willen u daarom vragen om het volgende toe te voegen: “Voor zover in de Voorwaarden wordt gesproken over ‘ontbinden’ geldt dat dit enkel geldt voor toekomstige verplichtingen en geen ongedaanmakingsverplichtingen met zich brengt.”. Kunt u hiermee akkoord gaan?	Akkoord.
13	Beschrijvend document, Bijlage 10 Programma van Eisen, eis 12	Deze eis stelt andere bereikbaarheidseisen dan de eis in bijlage 12. Welke van de twee is correct?	Correct is van 08.00 tot 17.30 uur.
14	Bijlage 12: 8. Eis 4	VRLN geeft aan dat de aanbieder EDP-audits en technische penetratietesten moet uitvoeren. De aanbieder test de use cases doorgaans in haar Purple Team-lab (testomgeving), maar voert geen technische penetratietesten uit. Gaat VRLN ermee akkoord dat dit voldoende is om de oplossing te testen?	Technische penetratie testen blijven geëist.
15	Bijlage 12: 7. Eis 10	Doordat de aanbieder gebruik maakt van een SaaS-oplossing, is de aanbieder niet verantwoordelijk voor patches en updates. Gaat VRLN ermee akkoord dat de aanbieder de SaaS-leverancier vraagt om een beschrijving van hun testprocedure?	Ja de beschrijving van de testprocedure én de beschrijving van het patchmanagement zijn afdoende.
16	Bijlage 12: 6. Eis 37	Een SOC/SIEM is een detectiemiddel dat geen automatische respons omvat om kwaadaardige bestanden te blokkeren. Dit is doorgaans een onderdeel van een EDR-oplossing. Valt het leveren van een EDR-oplossing binnen de scope van deze opdracht?	Deze eis heeft betrekking op de malware aanvallen op de software van het SOC/SIEM zelf.
17	Bijlage 12: 6. Eis 36	In eis 36 geeft VRLN aan dat zij gebruik willen maken van Vulnerability Scanning. Deze licentie/oplossing komt echter nergens anders in de documenten voor. Betekent dit dat Vulnerability Scanning binnen de scope van deze aanbesteding valt?	Deze eis heeft betrekking op de malware aanvallen op de software van het SOC/SIEM zelf.
18	Bijlage 12: 6. Eis 36	Normaliter stelt aanbieder een duidelijk acceptatieplan op. Hierin is meegenomen dat er testen uitgevoerd zijn in ons Purple Team-lab, hiervoor maakt aanbieder geen gebruik van pentesters. Gaat VRLN ermee akkoord dat het op deze manier gedaan wordt?	Technische penetratie testen blijven geëist.
19	Bijlage 12: 4. Eis 11	Aanbieder maakt gebruik van een SAAS-oplossing. Dit betekent dat testen van softwarepatches etc volledig in handen van de oplossing liggen. Gaat VRLN ermee akkoord om deze eis te laten vervallen?	Nee niet akkoord. De VRLN wil inzicht in het patchmanagement en de testprocedure van het systeem.
20	Bijlage 12, Tabblad 6. Eis 13	Alle door de opdrachtgever aangebrachte informatie moet op verzoek van de opdrachtgever verwijderbaar zijn. De aanbieder kan tussentijds geen data verwijderen, aangezien deze nodig is voor correlatie en detectie van security events. Bij een exitplan wordt de data echter wel verwijderd. Is dit akkoord voor VRLN?	Ja, gezien de aard en werking van een SOC/SIEM
21	Bijlagen 13 t/m 15	Door de hoeveelheid ruimte tussen de koptekst en de tekst, is minder ruimte beschikbaar voor de beantwoording. Kunt u nieuwe templates beschikbaar stellen met bijvoorbeeld marges van 2,5 cm, zodat inschrijvers voldoende ruimte hebben voor de beantwoording?	U mag zelf een document aanmaken voor de uitwerking van de gunningscriteria K1 t/m K3. Deze moet dan enkelzijdig opgesteld worden in Arial 10. Hiermee wordt de ruimte die de koptekst innemeet aanzienlijk kleiner. Het document moet voldoen aan het gestelde dat benoemd staat bij het betreffende gunningscriterium.
22	Bijlage 11 Prijzenblad	Voor de meeste SIEM-oplossingen geldt dat ze werken met prijzen voor GB logging per dag. Kunt u aangeven van hoeveel GB logging per dag wij uit mogen gaan, zodat de prijzen van alle aanbieders te vergelijken zijn?	Opdrachtgever wenst een all-in prijs voor de totale oplossing, inclusief het aantal benodigde GB. Wij hebben echter geen ervaringscijfers betreffende het benodigde gebruik. Wij gaan hierbij uit van de expertise van de inschrijver.
23	Bijlage 10 Programma van Eisen, eis 46	De opdrachtgever heeft aangegeven dat de data voor een periode van 12 maanden bewaard moet blijven. Echter, de aanbieder adviseert om deze periode terug te brengen naar maximaal 3 maanden. Dit advies is gebaseerd op de detectiemethode die wij gebruiken in onze oplossing, waarbij het niet nodig is om langer dan 30 dagen terug te kijken. Onze oplossing correleert namelijk op afwijkend gedrag, waardoor een kortere bewaartermijn voldoende is. Gaat de opdrachtgever hiermee akkoord? Zo nee, kunt u toelichten waarom u hiermee niet akkoord gaat?	Eis van 12 maanden blijft staan als standaard die de opdrachtgever hanteert.

24	Bijlage 3a Concept Overeenkomst, art. 6.2	Bent u bereid om in de Overeenkomst op te nemen- zoals gebruikelijk in de branche - om toe te voegen dat indirecte schade niet voor vergoeding in aanmerking komt? Indirecte schade, waaronder begrepen gevolgschade, reputatieschade, gederfde winst, gemiste besparingen, verminderde goodwill en schade door bedrijfsstagnatie , is immers niet verzekeraar en niet voorzienbaar. Zo niet, kunt u dit dan toelichten?	Wij kunnen niet alle gevolgschade uitsluiten. In zijn algemeenheid geldt dat er eerst een duidelijk causaal verband moet zijn tussen een toerekenbare tekortkoming en de gevolgschade. Indien dit het geval is dan komt deze schade binnen de grenzen van redelijkheid en billijkheid voor vergoeding in aanmerking.
25	Bijlage 3a Concept Overeenkomst, art. 6.2	De aansprakelijkheid is 3 tot 6 maal de vergoeding per gebeurtenis en is naar onze mening niet marktconform. Bent u bereid om dit bedrag te verlagen naar de Jaarvergoeding per gebeurtenis en maximaal 2 maal de Jaarvergoeding per contractjaar? Mocht u daartoe niet bereid zijn, kunt u motiveren waarom de bestaande bedragen niet te hoog zijn?	Akkoord.
26	Bijlage 3a Concept Overeenkomst, art. 1.2	Bent u bereid om de nota's van inlichtingen bovenaan te plaatsen in de rangorde om er zeker van te zijn dat de wijzigingen op de Overeenkomst zijn toegezegd in de Nota's van Inlichtingen van toepassing zijn op de Overeenkomst?	De rangorde wordt niet veranderd. Echter wordt het volgende toegevoegd: Indien in de nota's van inlichtingen veranderingen worden toegezegd betreffende de inhoud van de overeenkomst, dan prevaleren de aanpassingen toegezegd in de nota's van inlichtingen". Bijlage 3a is op basis hiervan aangepast en meegepubliceerd met deze nota van inlichtingen (zie document: Beschrijvend document Siem-Soc NVI 1).
27	Beschrijvend document, paragraaf 6.2.2	Het bewijs dat inschrijver verzekerd is, wordt jaarlijks afgegeven, omdat de verlenging van de verzekering en de betaling van de premies jaarlijks gebeurt. Bent u bereid om, zoals gebruikelijk is bij Europese aanbestedingen, het standaard verzekeringscertificaat te accepteren? Uiteraard blijven wij wel gedurende de looptijd van de overeenkomst voldoende verzekerd. Dit is een eis die veel van onze klanten stellen en is ook iets waar wij als professionele onderneming aan voldoen.	Akkoord.
28	Beschrijvend document, paragraaf 3.22 en Bijlage 10 Programma van Eisen, eis 3	Bent u bereid om de voorwaarden die horen bij de SIEM-oplossing te accepteren ? Zo nee, kunt u toelichten waarom u hiertoe niet bereid bent en afwijkt van de standaard in de markt (bijvoorbeeld in de GIBIT 2023 staat hierover een apart artikel). SIEM-oplossingen zijn standaardoplossingen (zoals bijvoorbeeld Microsoft Office en HR-software) waarvoor de voorwaarden voor alle klanten wereldwijd van toepassing zijn.	Opdrachtgever hanteert haar eigen voorwaarden. Indien er een specifiek artikel uit de GIBIT 2023 van toepassing is voor Siem-oplossingen, dan verzoekt de opdrachtgever u om dit artikel te benoemen in de tweede nota van inlichtingen. Opdrachtgever zal vervolgens bekijken of zij deze van toepassing wil verklaren. Het betreft hierbij alleen artikelen specifiek voor Siem-oplossingen. Voor overige artikelen geldt hegeen in de voorwaarden van de opdrachtgever en hetgeen in deze nota is afgesproken.
29	Beschrijvend document, paragraaf 2.12	In bijlage 12 van de eisen geeft VRLN aan dat de data binnen de EER-regio moet blijven, aangezien de aanbieder een SaaS-oplossing gebruikt waarvan de data in de datacenters van GCP in Duitsland zijn opgeslagen. In het beschrijvend document geeft VRLN echter aan dat de gegevens in Nederland opgeslagen moeten worden. Kan worden aangenomen dat het programma van eisen in bijlage 12 leidend is?	Volgens de AVG is opslag in de EER voldoende. Bijlage 12 is leidend
30	Beschrijvend document, paragraaf 2.3 Looptijd	VRLN geeft aan dat na de initiële contractperiode van 24 maanden de dienst maandelijks kan worden opgezegd. De aanbieder moet echter licenties per jaar inkopen, wat een risico vormt dat de aanbieder niet kan dragen. Gaat VRLN ermee akkoord dat zij na de initiële contractperiode de dienst kunnen beëindigen, maar de licenties meenemen?	Zie het antwoord op vraag 159.

31	Prijzenblad, pag 76, bijlage 11	"De initiële contractduur is 2 jaar met een beoogde ingangsdatum van 1 juli 2025 (par 2.3). De prijzen en kortingen zijn onvoorwaardelijk en tot 1 juli 2026 vast en onveranderlijk. (par 3.9). In het prijzenblad vraagt u een prijs uit voor een looptijd van 48 maanden, inschrijver neemt aan dat dit een rekenkundige versimpeling is en de looptijden en indexeringen genoemd in par 2.3 en 3.9 blijven gelden. De totaalprijs in het prijzenblad is niet de daadwerkelijke prijs gedurende de periode van 48 maanden. Is deze aanname correct?	Opdrachtgever vraagt een all-in prijs per maand. Deze prijs mag na 1 juli 2026 geïndexeerd worden. Indien indexatie plaatsvindt, en wordt goedgekeurd door de opdrachtgever, dan wordt de prijs op basis hiervan aangepast. Indien er geen indexatie plaatsvindt dan blijft de prijs gelden zoals door inschrijver opgegeven op het prijzenblad.
32	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Inf. Beveiliging, Eis 20	In eis 20 stelt u dat "De opdrachtgever krijgt toegang tot deze audittrail ten behoeve van probleemanalyse en om te gebruiken als bewijsmateriaal bij overtreding van wet- en regelgeving. Aanbieders CISO heeft als security beleid om geen audittrails te delen, anders dan onder bijzondere omstandigheden en op een gecontroleerde wijze, mede omdat dit een multi-tenant systeem betreft waarin ook informatie van andere klanten zichtbaar zou kunnen zijn. Zou u u ermee kunnen instemmen dat op eerste verzoek inzicht gegeven wordt in de auditrail en dan ook voor zover het slechts de relevante data betreft?	Ja zolang dit gebeurt in volledige transparantie. Wat de relevante data zijn in een te onderzoeken casus wordt in overleg tussen de CISO van aanbieder en CISO/ISS van opdrachtgever vastgelegd.
33	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Inf. Beveiliging, Eis 23	Wat is uw definitie van een "registratieonderdeel"?	Een registratieonderdeel is elke logregel waar in een activiteit van een gebruiker wordt vastgelegd.
34	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Func Beheer, Eis 6	Wilt u twee voorbeelden geven van functies en type scheiding die u hier verwacht?	De applicatie beschikt over autorisatieprofiellen die overeenkomen met gebruikersrollen. bv CiSo, FB, admin, SOfficer etc.
35	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Func Beheer, Eis 5	Wilt u twee voorbeelden geven waarbij aan één medewerker meerdere rechten zijn gekoppeld?	De CiSo kan tevens de Admin rol hebben
36	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Housing en Hosting, Eis 6	U stelt dat versleutelde sessies van de cliëntwerkplek zijn toegestaan terwijl u eis 5 stelt dat software installaties op de werkplek en cliënt-server niet zijn toegestaan. Wat is uw beeld van de versleutelde sessies en hoe verhouden deze zich tot eis 5?	Voor dit soort specifieke toepassingen zijn client installaties toe gestaan.
37	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, SLA Algemeen, Eis 13	Wat bedoelt u of kunt een voorbeeld geven van "de gebruikte configuratie" passend in een SLA?	Het beschrijven van de configratie opbouw en hoe de onderdlen in de SLA worden afgehandeld
38	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, SLA Algemeen, Eis 10	De SOC/ SIEM dienst wordt als managed SaaS uitgevraagd en geleverd. Inschrijver is verantwoordelijk voor de beschikbaarheid er rapporteert hierop. De testprocedure van updates, upgrades en patches zijn hierdoor voor VRLN niet zichtbaar. Verzoek om de eis te verwijderen.	Het SOC/SIEM wordt aangemerkt als een kritiek systeem. Onder de NIS-2 wordt het leveranciersmanagement als zeer belangrijk aangemerkt. Leverancier dient inzicht te geven over de testprocedure én de beschrijving van het patchmanagement bij zijn leverancier.
39	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Inf. Beveiliging, Eis 39	Wat is uw definitie van "samenvoegen meerdere clientregistraties tot 1 registratie"?	Indien een client meervoudig in het systeem voorkomt moet het mogelijk zijn om deze registraties onder één clientindex samen te voegen.
40	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Inf. Beveiliging, Eis 16	U vraagt een managed SOC/ SIEM dienst uit, hiervoor hebben de SOC medewerkers toegang tot de gegevens in het IV-systeem nodig. Inschrijver neemt aan dat gunning ook impliciete toestemming tot toegang inhoudt. Is dit correct en zo nee wat zijn dan de beperkingen?	Dit is correct. Gebruik voor het afgesproken doel moet wel vastgelegd zijn.
41	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Inf. Beveiliging, Eis 6,7 8	De dienst wordt als een managed SaaS dienst uitgevraagd en geleverd, VRLN heeft geen toegang tot een OTA omgeving en krijgt alleen de productie omgeving beschikbaar. Verzoek om de eisen 6, 7, 8 te verwijderen dan wel aan te passen zodat deze alleen betrekking hebben op de productieomgeving.	Leverancier dient inzicht te geven over de testprocedure bij zijn leverancier.
42	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Func Beheer, Eis 4,8, 9, 10, 11	De dienst wordt als een managed SaaS dienst uitgevraagd en geleverd waardoor de achterliggende techniek voor een afnemener niet meer relevant is, verzoek om eis 4, 8, 9, 10 en 11 te laten vervallen.	Niet akkoord.

43	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Func Beheer, Eis 9	VRLN vraagt de oplossing uit als dienst waarbij inschrijver de beschikbaarheid garandeert. Inschrijver ziet niet meerwaarde van deze eis niet in. Verzoek om de eis te laten vervallen.	Deze eis kan vertaald worden door het op een plek terugvinden van call's. Die kunnen bij de leverancier over meerdere systemen verspreid zijn
44	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Func Beheer, Eis 7	Wat bedoelt VRLN met "registratieonderdelen"?	Als er op verschillende plekken in de software registraties plaatsvinden dan moeten deze rolgebaseerd geautoriseerd kunnen worden.
45	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Housing en Hosting, Eis 11	VRLN vraagt de oplossing uit als dienst waarbij inschrijver de beschikbaarheid garandeert. Inschrijver ziet niet meerwaarde van deze eis niet in. Verzoek om de eis te laten vervallen.	Eis heeft geen betrekking op beschikbaarheid maar op communicatie over nieuwe releases binnen de dienstverlening. Hiervoor hanteerd VRLN een CAB proces.
46	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Housing en Hosting, Eis 10	De inschrijver neemt de software af van een gerenommeerde partij in deze markt en ontwikkelt zelf geen software. Wij kunnen geen eisen stellen aan de software fabrikant wat betreft de ontwikkelmethodieken. Verzoek om de eis te laten vervallen.	Deze eis komt te vervallen
47	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Housing en Hosting, Eis 9	Wat bedoelt VRNL met "herstartbaar is tegen minimale bevindingen."?	Deze eis komt te vervallen
48	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Housing en Hosting, Eis 8	VRLN vraagt de oplossing uit als dienst, de eis heeft betrekking op achterliggende componenten van de dienst waar afnemers geen toegang op hebben. Verzoek om de eis te laten vervallen.	Deze eis komt te vervallen
49	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Housing en Hosting, Eis 4 e.v.	Waarom is het voor VRLN van belang te weten hoe de architectuur van het SIEM/SOC er uit ziet en hoe OTAP processen worden doorlopen als aanbieder een volledig managed cloud dienst aanbiedt?	Deze eis komt te vervallen
50	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Housing en Hosting, Eis 1	Er is een 'SaaS' strategie. Wat houdt deze in en hoe ver is deze voltooid? Betekent dit dat VRLN op korte termijn geen eigen servers in de datacenters en/of datacenters heeft?	Voltooing versaaing pas na ca. 5 jaar. 85% van t applicatie landschap is versaaast
51	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Func Beheer, Eis 1	Welke beheeractiviteiten worden bedoeld met Functioneel beheer?	Met functioneel beheer wordt bedoeld autorisatiebeheer en de lokale functionele inrichting van het SIEM (use cases).
52	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Housing en Hosting, Eis 5	Software installaties op de werkplek en client-server zijn niet toegestaan. Geldt dit ook voor de mobiele devices zoals tablet en telefoons? Wilt u deze devices ook onderdeel laten zijn van de logbronnen?	Deze eis komt te vervallen
53	Beschrijvend document Siem-Soc DEFINITIEF, pag 13, paragraaf 2.7	Welke cloud omgevingen zijn er in scope?	De Microsoft Tenant
54	Beschrijvend document Siem-Soc DEFINITIEF, pag 11, paragraaf 2.5	Welke beheer en monitoring tools zijn er nu aanwezig? Dienen deze te worden gekoppeld aan het SIEM?	Te koppelen tools zijn MS Intune, Firewall + diverse logbronnen
55	Beschrijvend document Siem-Soc DEFINITIEF, pag 11, paragraaf 2.5	Hier wordt gezegd dat de ICT medewerkers van VRLN niet 24 uur per dag beschikbaar zijn om naar dashboards te kijken. Zijn de ICT medewerkers van VRLN en/of de beheerders van de ICT omgeving wel 24*7 bereikbaar en in staat om te handelen als dat nodig is?	Ja, er is een 24/7 ICT piket ingericht.
56	Beschrijvend document Siem-Soc DEFINITIEF, pag 10, paragraaf 2.4	Bij de SOC functies staat 'Incidentrespons, inclusief het nemen van maatregelen om beveiligingsinbreuken te beperken of te stoppen.' Wordt met handelen alleen bedoeld het inschakelen en adviseren van VRLN of worden er ook andere acties verwacht?	Zie het antwoord op vraag 273.
57	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Housing en Hosting, Eis 2	Bedoelt u met "geen afhankelijkheden met specifieke versies van hardware- of softwarecomponenten" de te monitoren componenten of de componenten die in de dienst worden gebruikt? Waarom stelt VRLN deze eis stelt als het SOC/SIEM als dienst wordt afgenomen?	Indien dit betrekking heeft op de apparatuur voor het SOC/SIEM kan deze vervallen.
58	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Beschrijvend document, Eis 11	De gevraagde beschrijving komt niet terug in K1, K2 of K3. Waar wilt u dit beschreven hebben en hoeveel ruimte heeft inschrijver hiervoor?	U dient dit te beschrijven bij kwaliteitscriterium K1: Beschrijving aangeboden dienst.
59	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Beschrijvend document, Eis 7	De gevraagde beschrijving komt niet terug in K1, K2 of K3. Waar wilt u dit beschreven hebben en hoeveel ruimte heeft inschrijver hiervoor?	U dient dit te beschrijven bij kwaliteitscriterium K1: Beschrijving aangeboden dienst.
60	Bijlage 12 Eisen aan IV systemen, Beschrijvend document, Eis 5	Wat bedoelt u met "current state of transactions" in de zin? "Dit betreft niet alleen de opgeslagen gegevens, maar ook de zogenaamde "current state of transactions"?	Deze eis komt te vervallen

61	Beschrijvend document Siem-Soc DEFINITIEF, pag 82, bijlage 16	U vermeld in de bijlage het aantal en type endpoints. Om een goed beeld te krijgen van de hoeveelheid verwachte data hebben wij een overzicht nodig van de te monitoren devices. Heeft u een overzicht van de te monitoren omgeving en specifiek de devices die logging aanleveren (aantal en type) en kunt u deze met ons delen?	Zie het antwoord op vraag 8 en de eerder gepubliceerde bijlage met aantallen.
62	Bijlage 4 Algemene Inkoopvoorwaarden VRLN - Artikel 25	Artikel 25 Schrappen: ‘sprake is van een ingrijpende wijziging in de zeggenschap over de activiteiten van de onderneming van de wederpartij ... wordt gelegd’ Change of control bepaling is onacceptabel. Kunt u hiermee instemmen?	Opdrachtgever kan het volgende niet terugvinden in artikel 25: ‘sprake is van een ingrijpende wijziging in de zeggenschap over de activiteiten van de onderneming van de wederpartij ... wordt gelegd’. Graag het juiste artikel vermelden, zodat opdrachtgever uw verzoek kan beoordelen.
63	Bijlage 4 Algemene Inkoopvoorwaarden VRLN - Artikel 15.2	Artikel 15.2 Toevoegen: betaalde boetes komen in mindering op mogelijk verschuldigde schadevergoeding. Inschrijver is van mening dat het redelijk is dat boetes in mindering worden gebracht van eventuele schadevergoeding dan wel om artikel 6:92 BW van toepassing te verklaren. Cumulatie van boete en schade is onredelijk. Kunt u hiermee instemmen?	Akkoord met de volgende toevoeging betreffende artikel 15.2 van de Algemene inkoopvoorwaarden: "Betaalde boetes worden in mindering gebracht op een mogelijk verschuldigde schadevergoeding".
64	Bijlage 4 Algemene Inkoopvoorwaarden VRLN - Artikel 11.1	Artikel 11.1 ‘of termijnen voor de ... zijn uitgevoerd’ Vervangen door ‘zijn verstreken of een schriftelijke ingebrekestelling is verstuurd waarna niet alsnog is gepresteerd’ Verzuim slechts na schriftelijke ingebrekestelling waarin een redelijke termijn voor herstel wordt gegeven. Tenzij sprake is van een afgesproken fatale termijn. Kunt u hiermee instemmen?	Akkoord met de volgende aanpassing betreffende artikel 11.1 van de Algemene inkoopvoorwaarden: "De Contractant is van rechtswege in verzuim nadat de fatale termijn(en) of termijnen voor de uitvoering van de desbetreffende Prestaties na schriftelijke ingebrekestelling met hersteltermijn, zoals vermeld in de Overeenkomst, zijn verstreken en de desbetreffende Prestaties niet of niet volledig zijn uitgevoerd.
65	Beschrijvend document Siem-Soc DEFINITIEF, pag 10, paragraaf 2,4	"Uw scope in paragraaf 2.4 beschrijft een SOC/SIEM dienst. Dit herhaalt u in paragraaf 2.6 terwijl u in paragraaf 2.7 de implementatie, configuratie en het doorlopende beheer van het SIEM-platform uitvraagt. Pagina 13, par 2.6 "Het gezamenlijke traject zal echter op korte termijn geen directe oplossing bieden en daarom is de VRLN voornemens om over te gaan tot de aanschaf van een managed SIEM-SOC voorziening" Pagina 13, pag 2.7 ""Voor onze managed SIEM-SOC zoeken we een bewezen cybersecurity dienstverlener die de implementatie, configuratie en het doorlopende beheer van het SIEM-platform verzorgt."" Is het correct dat u met deze aanbesteding een managed SOC/SIEM dienst uitvraagt en niet alleen een managed SIEM?"	Ja dat is correct en op termijn de mogelijkheid om voor de SOC evt. aan het landelijke mee te doen of we doen dat nadat de managed contract siem/soc is afgelopen.
66	Algemene voorwaarden (artikel 36)	Is VRLN – bij handhaving van de boetebepaling- bereid deze tevens te beperken tot een maximum bedrag per schending in plaats van aan te sluiten bij het factuurbedrag?	Zie het antwoord op vraag 63.

67	Algemene voorwaarden (artikel 36)	Is VRLN anders bereid een aanpassing te doen op dit artikel omdat er op dit moment sprake is van een schadevergoeding naast een boete en Inschrijver dit disproportioneel acht. Immers op deze manier zou een financiële vergoeding ontvangen kunnen worden die groter is dan de daadwerkelijk geleden schade. Het voorstel zou zijn om de formulering aan te passen zodat het recht op schadevergoeding enkel dan geldt, voor zover deze schadevergoeding het bedrag van de opeisbare boete te boven gaat. Is VRLN hiertoe bereid?	Zie het antwoord op vraag 63.
68	Algemene voorwaarden (artikel 36)	Is VRLN bereid de boetebepaling te verwijderen?	Niet akkoord. Zie tevens het antwoord op vraag 63.
69	Algemene voorwaarden (artikel 36)	Kan de VRLN toelichten aan welke situaties hier gedacht moet worden?	Kunt u aangeven welk subartikel van artikel 36 uw vraag betreft?
70	Algemene voorwaarden (artikel 35)	Is VRLN bereid op te nemen dat in geval het auditrecht wordt uitgeoefend deze beperkt is tot een max van 1/x jaar, dat VRLN deze zal aankondigen met in achtneming van een termijn van bijv. 10 dagen, dat de audit de dagelijkse werkzaamheden niet zal verstoren en dat de aanwijzingen van personeel daartoe zal worden opgevolgd en dat de kosten voor VRLN zijn?	Het auditrecht wordt beperkt tot een maximaal één keer per jaar. Opdrachtgever zal de uitvoering van een audit uiterlijk 5 werkdagen voor aanvang van de audit mededelen aan de opdrachtnemer. De audit zal de dagelijkse werkzaamheden zo min mogelijk verstoren en waar mogelijk zullen aanwijzingen van personeel van de opdrachtnemer worden opgevolgd. De kosten voor het uitvoeren van een audit zijn voor de opdrachtgever.
71	Algemene voorwaarden (artikel 25)	Inschrijver is mening dat een dergelijke ontbinding pas gerechtvaardigd is, indien de wijziging in de zeggenschap van opdrachtnemer van directe invloed is op de mogelijkheid voor opdrachtnemer om zijn verplichtingen uit de overeenkomst jegens de opdrachtgever verder na te kunnen komen. Is VRLN bereid deze bepaling aan te passen zodat ontbinding pas gerechtvaardigd is als sprake is van een ingrijpende wijziging in de zeggenschap over de activiteiten van de onderneming van Wederpartij en deze wijziging de mogelijkheid tot verdere nakoming van de verplichtingen van Wederpartij ernstig belemmert of blokkeert?	Zie het antwoord op vraag 10.
72	Algemene voorwaarden (artikel 24)	Is VRLN bereid een termijn vast te stellen nu deze nog niet expliciet is vastgelegd? Het open laten en tzt in acht nemen van een redelijke termijn is niet wenselijk en te onzeker gelet op eventuele investeringen die vanuit Inschrijver worden gedaan, mede gelet op eventueel plots vrijkomen van resources.	In artikel 2.1 van bijlage 3a staat vermeld dat de opzegtermijn 3 maanden is.
73	Algemene voorwaarden (artikel 12)	is duidelijk in welke gevallen sprake is van een fatale termijn? Dan is er namelijk sprake van automatisch verzuim. Dus in welke situaties/mbt welke termijnen is duidelijk dat dit geen fatale termijnen zijn en zal dus eerst nog sprake zijn van een ingebrekestelling. Kan VRLN dit toelichten/verduidelijken?	In alle gevallen zal er eerst een aangetekend schrijven verstuurd worden (zie artikel 12 lid 1). Dat fungeert in dit geval als een soort van ingebrekestelling. Indien het verzuim op basis daarvan niet wordt opgelost, dan kan binnen de grenzen van redelijkheid en billijkheid direct ontbonden worden.
74	Algemene voorwaarden (artikel 14.3)	Is VRLN bereid dit artikel zodanig aan te passen dat vaststaat dat Inschrijver de premie niet ten nadele van VRLN zal wijzigen (oftewel er voor zal zorg dragen ten alle tijden adequaat en toereikend verzekerd te zijn) maar de noodzakelijke toestemming te verwijderen? Dit is immers niet werkbaar voor een beursgenoteerde onderneming. Uiteraard is Inschrijver bereid in dat geval hiervan mededeling te doen en eventueel VRLN, bij verzoek, daarvan een certificaat te doen toekomen.	Akkoord.
75	Algemene voorwaarden (artikel 13)	Is VRLN bereid een definitie op te nemen c.q. te bepalen wat wordt gezien (en wat niet) als een overmachtssituatie?	Zie hiervoor artikel 6:75 BW.
76	Algemene voorwaarden (artikel 13)	Kan VRLN bevestigen dat er geen aanspraak kan worden gemaakt op een schadevergoedingsplicht indien de overeenkomst wordt beëindigd indien de situatie van overmacht te lang duurt?	Niet akkoord.
77	Algemene voorwaarden (artikel 13)	Is VRLN eventueel bereid deze periode van 10 dagen op te rekken naar bijvoorbeeld een termijn van 30 dagen?	Voor opdrachtgever is het niet duidelijk waar u aan refereert. In artikel 13 wordt niet over dagen gesproken.
78	Algemene voorwaarden (artikel 13)	Kan VRLN verduidelijken of de overmachtsperiode bepaald wordt door het gestelde in artikel 25 en dat deze dus max 10 dagen bedraagt?	Voor opdrachtgever is het niet duidelijk waar u aan refereert. In artikel 13 en 25 wordt niet over dagen gesproken.
79	Algemene voorwaarden (artikel 11)	Kan VRLN aangeven welke termijnen voor deze dienstverlening als fatale termijnen moeten worden gezien?	Zie het antwoord op vraag 73.

80	Algemene voorwaarden (artikel 8)	Inschrijver is voornemens aan te bieden met een standaard oplossing waarbij de intellectuele eigendomsrechten bij Inschrijver of diens toeleveranciers berusten en blijven berusten. Is VRLN bereid dit artikel conform aan te passen? VRLN kan dan uiteraard wel een niet overdraagbaar, niet exclusief, royalty free gebruiksrecht verkrijgen.	Zie het antwoord op vraag 2.
81	Algemene voorwaarden (artikel 7.2)	Is VRLN bereid deze bepaling wederkerig te maken?	Akkoord.
82	Algemene voorwaarden (artikel 7.2)	Is VRLN – bij handhaving van de boetebepaling- bereid deze te beperken tot een maximum bedrag per schending?	Zie het antwoord op vraag 25 en vraag 63.
83	Algemene voorwaarden (artikel 7.2)	Indien dit niet het geval is, is VRLN bereid een aanpassing te doen op dit artikel omdat er op dit moment sprake is van een schadevergoeding naast een boete en Inschrijver dit disproportioneel acht. Immers op deze manier zou een financiële vergoeding ontvangen kunnen worden die groter is dan de daadwerkelijk geleden schade. Het voorstel zou zijn om de formulering aan te passen zodat het recht op schadevergoeding enkel dan geldt, voor zover deze schadevergoeding het bedrag van de opeisbare boete te boven gaat. Is VRLN hiertoe bereid?	Zie het antwoord op vraag 25 en vraag 63.
84	Algemene voorwaarden (artikel 7.2)	Is VRLN bereid de boetebepaling te verwijderen nu VRLN ook al de mogelijkheid heeft tot het vorderen van schadevergoeding indien sprake is van een schending van dit artikel op basis van tekortkoming onder de overeenkomst?	Niet akkoord. Zie het antwoord op vraag 25 en vraag 63.
85	Algemene voorwaarden (artikel 6)	Is VRLN bereid dit te koppelen aan de SLA waarin immers de SL's en KPI's worden opgenomen en dus concreter zijn dan 'algemene normen en voorschriften'?	Niet akkoord.
86	Algemene voorwaarden (artikel 4.6)	Kan de VRLN al inzichtelijk maken welke overeenkomsten van derden hier relevant zouden zijn? Op dit moment is dit niet duidelijk en is het derhalve niet mogelijk daar nu al een akkoord op te kunnen geven. Compliancy met toepasselijke wetgeving is uiteraard het uitgangspunt.	Opdrachtgever ziet de Siem-Soc dienst als een opzichzelfstaande oplossing. Hierbij hoeft geen rekening gehouden te worden met andere overeenkomsten (met derden) die opdrachtgever heeft.
87	Beschrijvend document (pagina 74, eis 42)	Nu VRLN heeft aangegeven dat T&C's van de Inschrijver expliciet zijn uitgesloten: is de VRLN wel bereid de op te stellen/overeen te komen SLA te sluiten op basis van de standaard die Inschrijver normaliter hanteert voor deze dienst en daarbij dus de SL's en KPI's te accepteren zoals daarin opgenomen c.q. dze als uitgangspunt (vanwege de specifieke relevantie voor de SIEM/SOC dienstverlening).	Nee VRLN is leidend
88	Beschrijvend document (pagina 73, eis 24)	Kan u meer toelichting geven over hoe het goedkeurings-/ acceptatieproces verloopt en welke termijnen daarbij spelen? Nu dit bepalend is voor deel van de facturatie, is dit van belang helder te hebben. Hoe wordt bijvoorbeeld gehandeld indien de inrichting niet akkoord wordt bevonden? Wordt dit nader bepaald in de SLA?	Nee dat bepalen we vooraf aan het implementatietraject.
89	Bijlage 3a - Conceptovereenkomst (aansprakelijkheid)	Bent u bereid de aansprakelijkheidsbepaling wederkerig te maken? Op dit moment ontbreekt een contractuele aansprakelijkheid voor VLNR.	In artikel 12 van de Algemene Inkoopvoorwaarden is sprake van “partijen”. Dit kan de VRLN of de contractant zijn.
90	Bijlage 3a - Conceptovereenkomst (aansprakelijkheid)	Bent u bereid om de vrijwaring net zoals en conform de hoogte van de aansprakelijkheid als bepaald, te limiteren?	Wat bedoelt u met vrijwaring? Waar refereert u dit aan in de concept overeenkomst?
91	Bijlage 3a - Conceptovereenkomst (aansprakelijkheid)	Het is gebruikelijk dat de vrijwaring die een leverancier geeft beperkt is tot die producten of diensten die door de leverancier zelf zijn ontwikkeld. Producten/diensten van derden kunnen niet onder deze bepaling vallen; op deze producten/diensten van derden zijn in beginsel de (licentie)voorwaarden van deze derden van toepassing. Inschrijver wenst hierom de vrijwaring voor schending van IE-rechten als bedoeld te beperken tot de resultaten van de producten/diensten die door de opdrachtnemer zelf zijn ontwikkeld of vervaardigd. Is de VRLN hiertoe bereid?	Wat bedoelt u met vrijwaring? Waar refereert u dit aan in de concept overeenkomst?
92	Bijlage 3a - Conceptovereenkomst (aansprakelijkheid)	Bent u bereid een additionele aansprakelijkheidsbeperking (waarde) op jaarbasis op te nemen nu het aantal gebeurtenissen onbeperkt is?	Zie het antwoord op vraag 25.

93	Bijlage 3a - Conceptovereenkomst (aansprakelijkheid)	Bent u bereid om een maximering van de aansprakelijkheid op te nemen die gerelateerd wordt aan 100% van de opdrachtwaarde? Of anderszins de huidige maximering te verlagen? De huidige maximering is immers 3x de opdrachtwaarde en naar de mening van Inschrijver niet proportioneel.	Zie het antwoord op vraag 25.
94	Bijlage 3a - Conceptovereenkomst (aansprakelijkheid)	Bent u bereid toe te voegen dat de schade veroorzaakt moet zijn door een aan Inschrijver toe te rekenen gebeurtenis/tekortkoming?	Betreffende aansprakelijkheid geldt hetgene benoemt in artikel 14 van de Algemene inkoopvoorwaarden van de VRLN.
95	Bijlage 3a - Conceptovereenkomst (aansprakelijkheid)	Kan u bevestigen dat indirecte schade expliciet is uitgesloten c.q. is de VRLN bereid dit expliciet op te nemen?	Zie het antwoord op vraag 24.
96	Bijlage 3a - Conceptovereenkomst (aansprakelijkheid)	Kan u bevestigen dat de aansprakelijkheid/vrijwaring enkel ziet op schade geleden door derden?	Betreffende aansprakelijkheid geldt hetgene benoemt in artikel 14 van de Algemene inkoopvoorwaarden van de VRLN.
97	Bijlage 3a - Conceptovereenkomst (rangorde)	Kan u bevestigen dat de aanpassingen ten opzichte van de conceptovereenkomst, voor zover overeenstemming daarover wordt bereikt, worden bevestigd in de NvI en daarmee de rangorde ook is vastgelegd?	Zie het antwoord op vraag 26.
98	Bijlage 3a - Conceptovereenkomst (rangorde)	Kan u aangeven waar Inschrijver de plaatsing van de SLA en de verwerkersovereenkomst moet zien in de rangorde?	De SLA en verwerkersovereenkomst zijn onderdeel van de overeenkomst.
99	Bijlage 12 (tab 7, eis 15)	Er staat: 'Leverancier verzorgt de (permanente) gebruikersopleiding'. Klopt het dat tijdens de volledige looptijd van de overeenkomst, u van de leverancier verwacht dat deze permanent voorziet in opleiding? Zo ja, kan u dit kwantificeren (hoeveel gebruikers, frequentie van de opleiding, enz.)?	Ja dit gaat om met name de mensen die direct met de leverancier communiceren. Systeembeheerders en CISO (in totaal 6 personen)
100	Bijlage 12 (tab 6, eis 4)	Er staat: 'De opdrachtgever heeft het recht de beveiligingsmaatregelen regulier te auditen en te keuren, eventueel door een onafhankelijke organisatie'. Kan u aangeven wat wordt bedoeld met 'regulier' en wie hiervoor de kosten draagt?	Wij verwachten jaarlijks een audit te willen uitvoeren. Opdrachtgever draagt hiervoor de kosten.
101	Beschrijvend document (pagina 10, paragraaf 2.4)	Onder optionele dienstverlening wordt het volgende gevraagd: beheer en advies op beveiligingscomponenten. Kan u toelichten welke beveiligingscomponenten hiermee worden bedoeld?	U kunt hier denken aan: Firewalls, Endpoint (monitoring), Microsoft etc.
102	Beschrijvend document (pagina 10, paragraaf 2.4)	In het beschrijvende document staat: 'Coördinatie van beveiligingsincidenten en communicatie met belanghebbenden'. Kan u nader toelichten hoever deze coördinatie en communicatie reikt? Wie ziet u als belanghebbenden?	Dat zijn onze systeembeheerders en CISO
103	Beschrijvend document (pagina 10, paragraaf 2.4)	Buiten scope wordt firewall gesteld. Wat wordt hiermee precies bedoeld? Zonder de firewall mee te nemen in scope, kunnen we in enkele gevallen interessante data missen en correlaties lastiger leggen.	De firewall is out scope maar is wel een logging bron voor de SIEM/SOC oplossing.
104	Beschrijvend document (pagina 10, paragraaf 2.4)	In het beschrijvende document staat: 'Opslag van gegevens voor forensische analyse en nalevingsdoeleinden'. Kan u aangeven wat de gewenste retentietijd is?	Eis van 12 maanden blijft staan als standaard die de opdrachtgever hanteert.
105	Beschrijvend document (pagina 15, privacy van gegevens)	VRLN wil graag weten waar de gegevens in Nederland opgeslagen zullen worden. In bijlage 12 (onder tab 6, eis 15) staat echter dat de leverancier moet garanderen dat de data in Europa wordt opgeslagen. Hoe verhoudt zich dat tot elkaar?	Data opslag in de EER voldoende voor opdrachtgever.

106	Beschrijvend document (pagina 22, paragraaf 3.9)	Er staat: 'De eerste mogelijkheid voor een eventuele prijsaanpassing is 1 juli 2026'. Op pagina 56 van hetzelfde document staat dat de prijzen vast zijn tot 1 augustus 2026. Kan u bevestigen dat 1 juli 2026 de correcte datum is?	Correct. 1 juli 2026 is de eerste mogelijkheid voor een eventuele prijsaanpassing.
107	Bijlage 12 (tab 10, eis 5)	Wordt met het Plan van Aanpak hetzelfde bedoeld als het Implementatieplan (K2)?	Hier wordt niet hetzelfde mee bedoeld, echter zit er veel overlap tussen beide documenten. Daarom komt eis 5 uit bijlage 12 te vervallen. U hoeft alleen het implementatieplan, zoals beschreven bij K2, in te dienen.
108	Bijlage 12 (tab 1, eis 8)	U verwacht een jaarlijkse Third Party mededeling op de geleverde diensten. Kan u aangeven in hoeverre een ISAE3402-verklaring hierin volstaat? Zo nee, welk type mededeling wordt verwacht?	Ja, een ISAE 3402 verklaring is voldoende. Een ISAE 3402 rapport toont aan dat processen die uitbesteed zijn, aantoonbaar 'in control' zijn. Dit betekent dat processen goed worden uitgevoerd, informatiebeveiliging toereikend is ingericht en dat er voldoende maatregelen zijn ingericht om fraude te voorkomen.
109	Beschrijvend document (pagina 11, paragraaf 2.5)	In de afbeelding staat Windows 7 vermeld. In bijlage 12 wordt melding gemaakt van Windows 10. Klopt het dat Windows 7 foutief is weergegeven in de afbeelding?	Ja dat is foutief. De VRLN maakt gebruik van Windows 10.
110	Controle en Toezicht - artikel 35 AIV	Is Opdrachtgever bereid aan dit artikel toe te voegen dat: - Een controle niet wordt verricht door een concurrent van Opdrachtnemer; - Dat de partij die de controle uitvoert gehouden is aan geheimhoudingverplichtingen welke tenminste vergelijkbaar zijn met die welke zijn opgenomen in deze voorwaarden; - Een controle altijd wordt uitgevoerd op basis van een vooraf tussen partijen overeengekomen auditplan; - De resultaten en de vaststelling van de controle en de eventueel op basis daarvan uit te voeren acties tussen partijen worden besproken en overeengekomen tussen partijen.	De audit partij wordt gekozen door de opdrachtgever. Opdrachtgever is echter bereid op voorhand aan opdrachtnemer door te geven welke partij zij hiervoor op het oog heeft. De geheimhouding geldt ook voor de audit partij. Audits worden niet uitgevoerd op basis van een vooraf overeengekomen auditplan. Resultaten en uit te voeren acties worden na afloop van de audit besproken met de opdrachtnemer. Zie tevens het antwoord op vraag 70.
111	Fatale termijnen - artikel 11 AIV	Uit dit artikel blijkt dat een in de Overeenkomst of het Implementatieplan opgenomen specifieke einddatum voor Implementatie in alle gevallen als fatale termijn geldt. Ervoor zorgen dat termijnen gehaald worden is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van partijen, niet slechts een verantwoordelijkheid van ons als opdrachtnemer. Opdrachtgever heeft bijvoorbeeld de verplichting om tijdig alle informatie te verstrekken die wij nodig hebben voor een correcte uitvoering van de opdracht. Het opnemen van een fatale termijn heeft tot gevolg dat als wij niet binnen deze termijn presteren en dit aan ons toerekenbaar is, wij direct in verzuim zijn en u de mogelijkheid heeft de overeenkomst te ontbinden dan wel ons aansprakelijk te stellen. Wij achten het redelijk dat wij in voorkomende gevallen een redelijke periode gegund krijgen om alsnog aan onze verplichtingen uit de overeenkomst te voldoen, voordat wij in verzuim raken. Dit sluit ook aan bij de wettelijke regeling. Wij verzoeken u derhalve om artikel 11.1 AIV buiten toepassing te verklaren.	Artikel 11.1 blijft van toepassing. Echter is tevens ook artikel 11.2 van toepassing. Indien opdrachtnemer voorziet bepaalde termijnen niet te halen, dan stelt deze de VRLN schriftelijk, tijdig en met opgaaf van redenen in kennis van een eventuele vertraging en de maatregelen die de Contractant zal treffen om de vertraging zoveel mogelijk te beperken. Indien opdrachtgever de opgaaf van redenen relevant acht of als zij zelf een aantoonbaar aandeel heeft gehad in de vertraging, dan zal zij medewerking verlenen aan het verlengen van de gestelde termijn.
112	Ontbinding - artikl 25 AIV	Opdrachtnemer verzoekt Opdrachtgever te bevestigen dat indien ontbinding van de overeenkomst plaatsvindt op basis van artikel 25 er geen ongedaan making verbintenissen ontstaan.	Een ongedaanmakingsverbintenis ziet op het ongedaan maken van reeds geleverde prestaties als er ontbonden wordt. Bij ontbinding betekent dit terugbrengen in de uitgangssituatie.
113	Tussentijdse beëindiging - artikel 24 AIV	In artikel 24 staat dat Opdrachtgever de Overeenkomst tussentijds kan opzeggen. In artikel 25 staan ontbindingsgronden. Kan Opdrachtgever bevestigen dat Opdrachtnemer in geval van vroegtijdige beëindiging aanspraak heeft op een vergoeding die bestaat uit kosten, reeds verrichte werkzaamheden, reeds aangegane verplichtingen en gederfde winst tot aan de beëindiging?	Opzegging waar aan gerefereerd wordt in artikel 24 verwijst naar de opzegtermijn van 3 maanden indien de opdrachtgever de overeenkomst niet wenst te verlengen na de initiële contractperiode (zie artikel 2,1 van de concept overeenkomst). De in artikel 25 genomede ontbinding heeft betrekking op situaties die in dit artikel benoemd staan. Opdrachtgever vergoedt de kosten welke overeengekomen zijn en waar zij in het kader van de overeenkomst toe verplicht is tot aan de beëindiging van de overeenkomst. Zij vergoedt geen kosten die ontstaan door de beëindiging zoals gederfde winst etc.

114	IE-rechten - artikel 8.6/8.8 AIV	Op grond van dit artikel dienen wij u onbeperkt te vrijwaren tegen schadeclaims van derden als gevolg van inbreuk op IE rechten. Een onbeperkte vrijwaringsplicht is voor ons niet acceptabel. De vrijwaringsplicht dient beperkt te worden door de tussen partijen overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking. Kunt u gelet op bovenstaande instemmen met het toevoegen van de volgende tekst aan dit artikel: “ Contractant garandeert dat de door hem aan VRLN verstrekte ICT Prestatie geen inbreuk maken op enige intellectuele eigendomsrechten of andere rechten, waaronder persoonlijkheidsrechten, van derden. Contractant vrijwaart VRLN en stelt VRLN schadeloos voor alle aanspraken van derden gebaseerd op de stelling dat door Contractant aan VRLN ter beschikking gestelde ICT Prestatie, inbreuk maken op bedoelde rechten van die derden, onder voorwaarde dat VRLN Contractant onverwijld schriftelijk informeert over het bestaan en de inhoud van de aanspraak en de afhandeling van de zaak, waaronder het treffen van eventuele schikkingen, geheel overlaat aan Contractant. VRLN zal daartoe de nodige volmachten, informatie en medewerking verlenen, zodat Contractant zich effectief tegen deze aanspraken kan verweren. De tussen partijen overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking is van overeenkomstige toepassing op voorgenoemde vrijwaring.”	Akkoord.
115	IE-rechten - artikel 8.1 AIV	Met het oog op de aard van de dienstverlening acht Opdrachtnemer het onredelijk om alle aanspraken op IE-rechten aan VRLN toe te laten komen. Wij stellen daarom voor om de reikwijdte van artikel 8.1 te beperken tot resultaten waarvoor een uitdrukkelijke IE-overdracht overeen is gekomen.	Zie het antwoord op vraag 2.
116	Boetes - artikel 7.3 en 15.2 AIV	Naast eventuele deze hoge boete kan ook eventuele schadevergoeding worden gevorderd. Een dergelijke hoge boete is daarom niet nodig en ons inziens buitenproportioneel. Wij stellen daarom voor het boetebeding te schrappen. Gaat u akkoord met het schrappen van artikel 7.3? Indien u niet bereid bent artikel 7.3 te schrappen, verzoeken wij u de boete te verlagen naar een – naar onze mening - redelijk bedrag, zijnde € 1.000,00 per dag met een maximum van 10 dagen en deze boete in mindering te brengen op eventuele schadevergoeding. Bent u – indien u niet bereid bent artikel 7.3 te schrappen – bereid het boetebeding overeenkomstig ons voorstel aan te passen?	Zie het antwoord op vraag 25 en vraag 63.
117	Kwaliteit, keuring en garantie - artikel 6.1 AIV	Opdrachtnemer acht het onredelijk om een garantie te moeten geven voor het voldoen van de Prestaties aan de Overeenkomst zonder dat toerekenbaarheid hierin meeweegt. Is Opdrachtgever bereid om toe te voegen dat de bepaling alleen geldt in zoverre een tekortkoming aan Opdrachtgever toegerekend kan worden?	Bedoelt u hier opdrachtnemer en niet opdrachtgever?
118	Vrijwaringen voor boetes - Artikel 4.5/36.5 AIV	Opdrachtnemer acht het onredelijk om het uitgangspunt te hanteren dat Opdrachtnemer zonder meer een vrijwaring verleent aan Opdrachtgever voor een boete van een toezichthouder die ook rechtstreeks aan Opdrachtnemer had kunnen worden opgelegd. Immers de hoogte van een opgelegde boete wordt mede bepaald door omstandigheden waarop de Opdrachtnemer geen invloed heeft. Opdrachtnemer verzoekt Opdrachtgever daarom dit artikel te verwijderen. Bent u daartoe bereid?	Nee. Het gaat in dit geval om boetes van een toezichthouder die rechtstreeks voortvloeien uit de opdracht. Als deze boetes rechtstreeks worden opgelegd aan de opdrachtgever, zijn deze toch voor rekening van de opdrachtnemer. Uiteraard kan hier vervolgens overleg over plaatsvinden om te bepalen of op basis van redelijkheid en billijkheid en omstandigheden waarop de opdrachtnemer geen invloed heeft, toch een deel voor rekening van opdrachtgever komt.
119	Plafondbedrag - artikel 14.6 AIV	De aansprakelijkheid kent onder dit artikel een buitenproportioneel plafondbedrag: tot 3 maal de contractswaarde. Wij dringen er met klem op aan deze plafondbedragen substantieel te verlagen en expliciet op te nemen dat de aansprakelijkheidsbeperking ziet op alle mogelijke aansprakelijkheden, inclusief boetes, vrijwaringen, en de totale aansprakelijkheid onder het contract betreft. Bent u bereid de totale aansprakelijkheid van Opdrachtnemer wegens een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst of uit enige andere hoofde te beperken tot maximaal de 12x de maandvergoeding per gebeurtenis en per jaar?	Zie het antwoord op vraag 25.

120	Aansprakelijkheid - artikel 14 AIV	Is Opdrachtgever bereid te aanvaarden dat een partij uitsluitend aansprakelijk is voor de directe schade welke door de wederpartij als gevolg van een toerekenbare tekortkoming wordt geleden en dat een partij niet aansprakelijk is voor gevolgschade of andere indirecte schade (hieronder wordt verstaan schade welke redelijkerwijze niet objectief voorzienbaar was als een gevolg van het handelen of nalaten van de partij aan wie de schade kan worden toegerekend)? Aansprakelijkheid voor gevolgschade of andere indirecte schade brengt namelijk grote bedrijfseconomische risico's met zich mee omdat dat de potentiële schadepost(en) niet te overzien zijn.	Zie het antwoord op vraag 24.
121	Nederlandse taal	Is communicatie in de Nederlandse taal een vereiste gedurende de uitvoering van de Service (SIEM & SOC) of mag de communicatie ook in het Engels plaatsvinden?	Zie antwoord vraag nr. 5
122	24-jul	Hoe is de 24/7 beschikbaarheid (respons) geregeld bij VRLN?	Er is een 24/7 ICT piket ingeregeld
123	EDR / XDR	Van welke Anti-virus / EDR / XDR maakt u gebruik voor de werkplekken, servers en netwerk?	Sentinel One als EDR
124	SIEM	Maakt u op dit moment al gebruik van een SIEM (of een uitbestede dienst)? Zo ja, kunt u aangeven hoeveel incidenten u gemiddeld ontvangt en hoeveel EPS (event per Second) er gemiddeld geconsumeerd wordt?	Opdrachtgever maakt momenteel gebruik van een pilot Siem oplossing. Deze geeft onvoldoende beeld van EPS hoeveelheid en daarom kunnen we u niet voorzien van deze informatie.
125	netwerkinrichting	Graag ontvangen wij inzicht geven uw IT netwerk. Is dit bijvoorbeeld een volledig Cloud gebaseerde combinatie van Azure en Office 365? En zijn er andere zaken waar inschrijver rekening mee dient te houden in de aanbidding?	De VRLN heeft een hybride omgeving waarbij de OP omgeving steeds verder wordt afgebouwd. Zie verder beschrijvend document .
126	E5 licenties	Wenst u additionele security modules uit de E5 licentie te installeren?	Indien relevant voor de oplossing kan dat.
127	E5 licenties	Beschikt u over Microsoft E5 licenties en maakt u hierbij ook gebruik van?	Opdrachtgever maakt gebruik van Microsoft E5 licenties
128	O365	Maakt u gebruik van office 365?	Opdrachtgever maakt gebruik van Microsoft 365
129	VERVALLEN	VERVALLEN	VERVALLEN
130	Beschrijvend Document, p. 15, Privacy van Gegevens	VRLN geeft aan graag te weten waar in Nederland de gegevens worden opgeslagen. Inschrijver maakt gebruik van redundante datacentra binnen de EER. Inschrijver kan aangeven waar in europa de data wordt opgeslagen, gaat VRLN hiermee akkoord?	Opdrachtgever is akkoord met dataopslag binnen de EER.
131	Eisen aan IV systeem, 2. Toegang, SSO	VRLN geeft aan dat de applicatie of website SSO ondersteunt. Gezien ITSM tooling gekoppeld wordt adviseert inschrijver om gebruikers van VRLN niet in te laten loggen op de ITSM tooling van inschrijver. Het verzoek is dus om deze vereiste te laten vervallen.	Niet akkoord
132	Eisen aan IV systeem, 5. Func. Beheer, Gebruikersbeheer	Inschrijver biedt de SOC/SIEM oplossing als een dienst aan. Hierbij neemt inschrijver zowel het technisch als functioneel beheer voor zich. Inschrijver stelt voor deze vereisten te laten vervallen.	Niet akkoord
133	Eisen aan IV systeem, 6. Inf. Beveiliging, Audit	Inschrijver nodigt VRLN uit om Audits uit te laten voeren. Graag spreekt inschrijver met VRLN een aankondigingstermijn hiervoor nader af. Gaat VRLN hiermee akkoord?	Akkoord
134	Algemeen	Kan VRLN meer inzicht geven in haar IT Landschap, zo is inschrijver benieuwd welke bronnen aangesloten dienen te worden om een goed beeld voor Security Monitoring te vormen?	zie antwoorden op vragen 230, 262 en beschrijvend document
135	Betreft: Bijlage 12, tabblad 5, punt 2	In Bijlage 12, tabblad 5, punt 2 staat: "De gebruiker kan zelf zijn/haar wachtwoord aanpassen". Wanneer de gebruiker via SSO Microsoft Entra ID inlogt is dit niet wenselijk. Wenst VRLN een tweede manier van authenticatie (via gebruikersnaam + wachtwoord)?	nee SSO volstaat
136	Betreft: Managementsystemen	Welke managementsystemen zijn in gebruik bij VRLN om de automatische uitrol van agents (software) te verzorgen?	Intune
137	Betreft: Bijlage 12, tabblad 4. Housing & Hosting, punt 5	In Bijlage 12, tabblad 4. Housing & Hosting, punt 5. "Voor nieuwe versies van het IV-systeem, of wijzigingen op de configuratie van het systeem zijn geen wijzingen op de cliënt van de opdrachtgever nodig. Software installaties op de werkplek en client-server zijn niet toegestaan." Vraag: Om data van clients en servers te versturen naar onze oplossing dient er een eenmalige installatie van onze agents op de clients en servers plaats te vinden. Is dit akkoord?	Deze eis komt te vervallen

138	Betreft: Bijlage 16. Overzicht aantal endpoints en gebruikers	In Bijlage 16. Overzicht aantal endpoints en gebruikers worden tablets, iPhone's en Android devices meegenomen. Zijn deze alle uitgegeven door VRLN en worden deze strikt zakelijk gebruikt?	Ja en als nodig passen we het beleid aan of communiceren we de eindgebruiker er over als de functionaliteit of mogelijkheden wijzigen voor zakelijke apparatuur ook prive te gebruiken.
139	Betreft: Hoofdstuk 2.4. Voorwerp van de Opdracht	In hoofdstuk 2.4. Voorwerp van de Opdracht wordt benoemd dat de Firewall buiten scope is. Inschrijver merkt vanuit haar ervaring op dat de (historische) logging van de Firewall additionele waardevolle inzichten kan bieden voor een SIEM oplossing. Kan VRLN overwegen om de Firewall binnen scope te plaatsen? Zo nee, kan VRLN dit beargumenteren?	zie antwoord op vraag 103.
140	Betreft: Hoofdstuk 2.4. Voorwerp van de Opdracht	Wat is de verwachting vanuit VRLN over de retentietijd van opslag van gegevens voor forensische analyse zoals beschreven in hoofdstuk 2.4. Voorwerp van de Opdracht (scope)?	Opdrachtgever verwacht een retentietijd van 12 maanden.
141	kwaliteitscriterium K1, paragraaf 8.1.1	Het is de ervaring van Inschrijver dat om de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen er gekozen dient te worden voor software tools die in de leader sectie van het Gartner kwadrant staan. Kan aanbestedende dienst bevestigen dat alleen tools van leveranciers gebruikt mogen worden in de dienstverlening die als leader aangeduid zijn?	Dit is geen vereiste, maar zal worden meegenomen in de beoordeling.
142	Eis 42 uit Bijlage 10 Programma van Eisen uit het Beschrijvend document en Eis 1 op tabblad 7 SLA Algemeen uit Bijlage 12	Eis 42 uit Bijlage 10 Programma van Eisen uit het Beschrijvend document en Eis 1 op tabblad 7 SLA Algemeen uit Bijlage 12 Eisen aan IV-systemen spreken elkaar tegen. Is onze aanname correct dat na het afsluiten van de Overeenkomst, in onderling overleg tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer, een Service Level Agreement (SLA) wordt opgesteld?	In de verificatiefase zal gesproken worden over de inhoud van het SLA en pas dan zal deze aangeleverd hoeven worden.
143	Bijlage 4 Algemene Inkoopvoorwaarden, pagina 11	Kan VRLN bevestigen dat het geen gebruik kan en zal maken van artikel 24 Opzegging bij een Opdracht voor bepaalde tijd zoals overeengekomen in de onderhavige aanbesteding?	Opzegging door de opdrachtgever is mogelijk volgens hetgeen genoemd staat in artikel 2.1 van de overeenkomst. Opzegging is mogelijk na afloop van de initiële contractperiode.
144	Bijlage 4 Algemene Inkoopvoorwaarden, pagina 10	Voor het uitvoeren van SIEM-diensten in de omgeving - en met licenties van VRLN - is VRLN zelf verantwoordelijk voor het maken van enige back-up copies van de derden-proggamatuur instellingen voordat Contractant de diensten begint uit te voeren, daarom stelt Contractant de volgende toevoeging voor bij artikel 22. Diensten voor: 6. VRLN zal ervoor zorgen dat voldoende back-upkopieën van software, configuraties, gegevens, documentatie en bestanden worden gemaakt voordat dergelijk materiaal aan de Contractant wordt verstrekt of voorafgaand aan en/of tijdens de levering van Diensten door de Contractant. VRLN is als enige verantwoordelijk voor het herstellen van dergelijke Back-upkopieën in het geval van verlies of beschadiging van het materiaal, en de Contractant kan niet aansprakelijk worden gesteld voor enig verlies van gegevens als gevolg van het niet uitvoeren of herstellen van Back-upkopieën door VRLN.	Akkoord.
145	Bijlage 3a Concept Overeenkomst, paragraaf 6.2	Kan Opdrachtgever uitleggen hoe het 'opdrachten waarvan de totale waarde' bedoeld? De opdracht kan gedurende gunning meermaals verlengd worden wat de totale waarde zal veranderen. Normaliter wordt in dit soort artikelen gebruikgemaakt van een vermenigvuldigingsfactor. Opdrachtnemer stelt voor artikel 6.2 als volgt te wijzigen ten behoeve van de duidelijk- en rechtszekerheid: De in artikel 14 van de Algemene inkoopvoorwaarden VRLN bedoelde aansprakelijkheid is, per gebeurtenis, beperkt tot een bedrag van ten hoogste driemaal de hoogte van de totale waarde van de opdrachten per gebeurtenis. Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis.	Zie het antwoord op vraag 25.

146	Bijlage 4 Algemene Inkoopvoorwaarden, pagina 10	Contractant stelt voor de volgende toevoegingen te doen aan artikel 22 Diensten, Contractant is voor het leveren van SOC- en SIEM-diensten namelijk afhankelijk van VRLN op meerdere vlakken: 5. VRLN zal haar verplichtingen zoals gespecificeerd in de Overeenkomst nakomen en deze verplichtingen op een professionele en tijdige wijze uitvoeren. VRLN zal Contractant alle noodzakelijke ondersteuning en samenwerking bieden om Contractant in staat te stellen de Diensten te leveren, evenals toegang tot alle noodzakelijke, correcte en volledige informatie, instructies en documentatie. VRLN erkent en stemt er tevens mee in dat de uitvoering van de Overeenkomst door Contractant mede afhankelijk is van de nauwkeurigheid en volledigheid van de door VRLN verstrekte informatie die vóór en tijdens de levering van de Diensten wordt verstrekt. VRLN verplicht zich bovendien om Contractant zonder onnodige vertraging op de hoogte te stellen van elke wijziging in de informatie en van andere omstandigheden die van invloed kunnen zijn op de verplichtingen of prestaties van Contractant met betrekking tot de uitvoering, timing, prijsstelling en voortgang van de Diensten.	Niet akkoord. Opdrachtgever treedt hierover echter graag in overleg tijdens de verificatiefase.
147	Bijlage 3a Concept Overeenkomst, paragraaf 6.2	Opdrachtnemer stelt voor een extra clause toe te voegen aan artikel 6 Van toepassing zijnde Voorwaarden om het in lijn te brengen met marktconforme aansprakelijkheidsartikelen gebruikelijk in de IT- en dienstensector: d. De partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen, of jegens de ander onrechtmatig handelt, is tegenover de andere partij aansprakelijk voor de door deze aldus geleden directe en/of te lijden schade. Geen van de betrokken partijen zal aansprakelijk zijn, hetzij contractueel, op grond van onrechtmatige daad (waaronder nalatigheid), wegens schending van een wettelijke plicht of anderszins, in verband met de uitvoering van deze Prestatie voor de volgende schades: - Winstderving, verlies van omzet of zaken, verlies van overeenkomsten of contracten, inkomstderving, verlies van verwachte inkomsten of besparingen, verlies van of schade aan goodwill; - Andere vormen van vertragingsschade, bedrijfsschade, of gevolgschade die niet in rechtstreeks causaal verband staat met de toerekenbare tekortkoming.	Zie het antwoord op vraag 24.
148	Handtekeningen	VRLN vraagt op alle documenten een handtekening. In het kader van de beperking van de administratieve last (en met verwijzing naar de gids proportionaliteit en jurisprudentie), stelt inschrijver voor om enkel het UEA en het prijzenblad te ondertekenen en deze handtekeningen ook aan te merken als een akkoord op de eisen en voorwaarden. Hiermee vervallen formulier 2a, 2b, 2c, 10 en 12. Indien VRLN hiermee niet akkoord wenst te gaan, dan graag een toelichting waarom zij deze handtekeningen wenst.	U hoeft bijlage 2a, 2b, 2c, 10 en 12 niet te ondertekenen bij het indienen van een inschrijving. Door ondertekening van bijlage 5 UEA en 11 Prijzenblad gaat u ook akkoord met de bijlagen 2a, 2b, 2c, 10 en 12. U dient echter bijlage 10 en 12 wel volledig in te vullen voor iedere eis (ja of nee) en mee te zenden met uw inschrijving. Na gunning moet de inschrijver waarmee een overeenkomst wordt afgesloten alsnog de ondertekende versies van bijlage 2a, 2b, 2c, 10 en 12 indienen.
149	Tab 7 in Bijlage 12: SLA Algemeen	Vraag 13 lijkt inschrijver niet van toepassing, indien deze per abuis is opgenomen dan vragen wij u deze te schrappen.	Komt niet te vervallen. Betreft het beschrijven van de configuratie opbouw en welke onder de SLA gaan vallen
150	Tab 7 in Bijlage 12:	SLA Algemeen: vraag 7 lijkt ons niet van toepassing voor de onderhavige uitvraag, indien dit onderdeel per abuis is opgenomen dan vragen wij u dit te schrappen.	Zijn onderdelen van een standaard change-proces van de VRLN. Items moeten bij de leverancier conform worden afgehandeld. Verstoringen aangeleverd aan de VRLN.
151	Tab 4 in Bijlage 12. Housing & Hosting	dit onderdeel lijkt inschrijver niet van toepassing voor uw siem-soc uitvraag, indien dit per abuis is opgenomen dan vragen wij u dit te schrappen.	Tabblad is aangepast. Aantal eisen zijn vervallen.
152	Bijlage 12: Eisen aan IV systemen	Wat bedoelt u met een IV systeem? Informatievoorziening? Dit is iets anders dan een security monitoring systeem voor de security monitoring dienstverlening. Een aantal eisen vindt inschrijver niet van toepassing op een security monitoring dienst. Als er per abuis onderdelen zijn opgenomen die niet van toepassing zijn, dan vragen wij u dit te herstellen.	IV-systeem is een generieke termijn die binnen de VRLN gebruikt wordt. Hieronder vallen applicaties, tooling, dedicated systemen etc.
153	Bijlage 12	Dienen gegadigden op alle onderdelen van bijlage 12 "Ja" in te vullen op straffe van uitsluiting of is het toegestaan om onderdelen met "Nee" in te vullen zonder dat betreffende gegadigde wordt uitgesloten?	Inschrijver dient op alle onderdelen met ja te antwoorden, met in achtneming van de antwoorden op de vragen in deze nota van inlichtingen.
154	Bijlage 10: Programma van Eisen 35	Gegadigde verzoekt u het woord “etc” te verwijderen, gaat u akkoord? Er zijn additionele diensten / toevoegingen aan de dienstverlening mogelijk die niet onder de “etc” vallen.	Niet akkoord. Indien u wilt verwijzen naar specifieke additionele diensten dan verzoeken wij u dit gemotiveerd kenbaar te maken in de tweede nota van inlichtingen.

155	2.5: doelstellingen	U geeft aan dat u al een aantal beheer en monitoring tools in gebruik heeft. Bedoelt u hiermee de Palo Alto inrichting die u in het figuur op pagina 12 heeft staan? Of heeft u mogelijk andere tooling in gebruik? Zo ja, welke? In de figuur op pagina 12 staan 450 werkplekken met Global Protect. Wat heeft u op de andere endpoints ingeregeld?	Zie het antwoord op vraag 230 en 262 en het beschrijvend document.
156	paragraaf 2.4 Voorwerp van de opdracht (Scope)	In dit onderdeel geeft u aan dat de firewall buiten scope is, kunt u bevestigen dat dit de levering van de firewall betreft, maar dat de aanwezige firewall wel dient te worden aangesloten op het SIEM als bron?	De firewall is out scope maar is wel een logging bron voor de SIEM/SOC oplossing.
157	paragraaf 2.4 Voorwerp van de opdracht (Scope)	In dit onderdeel geeft u aan dat Microsoft Licenties buiten scope zijn. Kunt u bevestigen dat dit inhoudt dat aanbestedende dienst voor eigen rekening de benodigde Microsoft licenties aanschaft indien een gegadigde in haar dienstverlening uitgaat van de SIEM oplossing van Microsoft?	Licenties voor MS zijn buitenscope als het gaat om de eindgebruikers. Mocht er voor de oplossing een specifieke MS-licentie nodig zijn dan is die voor de leverancier. Ook kunnenw e indien gewenst kijken of wij als organisatie goedkoper aan licenties kunnen komen, als dat gewenst is.
158	VERVALLEN	VERVALLEN	VERVALLEN
159	Beschrijvend Document – Paragraaf 2.1 - Duur van de overeenkomst	In paragraaf 2.1 van het Beschrijvend Document is omschreven dat VRLN de wens heeft om de overeenkomst na de initiële duur van 2 jaar en de optionele verlengingen van twee maal een jaar, de overeenkomst steeds met een maand te kunnen verlengen. Dit model lijkt geen rekening te houden met het gegeven dat de technologie die afgenomen moet worden bij technologiepartners om de gevraagde dienstverlening te kunnen leveren enkel voor een langere periode afgenomen kan worden en niet maandelijks opzegbaar is. Gelet daarop, kunt u bevestigen dat de inhoud van paragraaf 2.1 van het Beschrijvend document aldus zal worden gewijzigd dat de duur van de Overeenkomst zal uitgaan van een initiële termijn van 2 jaar, met 4 maal de optie tot verlenging van een jaar? Zo niet, kunt u dit toelichten gelet op de door leverancier geschetste context?	Niet akkoord. Na de initiële periode van 2 jaar en de mogelijkheid tweemaal met 1 jaar te kunnen verlengen houdt de opdrachtgever vast aan de mogelijkheid nog maximaal 24-maal met 1 maand te verlengen. Dit om de redenen die staan aangegeven in het beschrijvend document. Indien opdrachtnemer voor een verlenging overeenkomsten moet afsluiten met technologiepartners voor langer dan één maand en de opdrachtgever niet wil verlengen voor een termijn van in totaal 12 maanden, dan mogen de kosten die door de technologiepartner voor het desbetreffende product in rekening zijn gebracht aan opdrachtnemer worden doorbelast aan opdrachtgever. Dit voor een maximale periode van 12 maanden, ingaande vanaf de eerste maandelijkse verlengstermijn. Overige kosten mogen na het eindigen van de verlengstermijn niet in rekening worden gebracht bij opdrachtgever. Het betreft dus alleen eventuele kosten van technologiepartners.
160	Beschrijvend Document – Paragraaf 3.17 - Taal	Gelet op de aard en de inhoud van de gevraagde dienstverlening is het gebruikelijk om communicatie met security experts ook in de Engelse taal te laten plaatsvinden. Kunt u bevestigen dat het eveneens is toegestaan om de communicatie in het Engels te laten verlopen? Zo niet, kunt u dit toelichten?	Zie het antwoord op vraag 4.
161	Beschrijvend Document – Paragraaf 6.4.1 - Geschiktheidseis 4	Leverancier merkt op dat in paragraaf 6.4.1 van het Beschrijvend Document NEN-EN-ISO 9001 als eis opgenomen. •Kunt u bevestigen dat wanneer Leverancier over een SOC2 type II assurantieverklaring beschikt, het niet noodzakelijk is om over een NEN-EN-ISO-9001te beschikken? Zo niet, kunt u dit toelichten, gelet op de wens van VRLN om inzicht te krijgen aan hoe Leverancier ‘in control’ is en dit op verschillende manieren vormgegeven kan worden?	Een actuele Service Organization Control (SOC) 2 type II verklaring is afdoende bewijs voor het in control zijn van de leverancier op het gebied van informatieveiligheid en privacy.
162	Beschrijvend document – 8.1.5 - Specifiek onderdeel uit RFP document: 8.1.4 Prijs criterium P1: Total Cost of Ownership	Onder 8.1.4. staat ‘Aangeboden prijzen zijn all-in, dus inclusief alle benodigde materialen, licenties, opslagcapaciteit, dataverbruik etc. Aan de hand van het prijzenblad wordt de Total Cost of Ownership (TCO) berekend voor de totale looptijd van de Overeenkomst...’ tegelijkertijd staat in ‘2.4 Voorwerp van de Opdracht (scope)’ dat Microsoft & Firewall licenties buiten de scope zijn. Wanneer gekozen wordt voor een Microsoft Sentinel SIEM, moeten de kosten rondom verwerking van data volumes (prijs per gigabyte) met retentie tot een jaar, onderdeel zijn van de Total Cost of Ownership?	Correct. Dit is aan de aanbieder wij willen een TCO
163	Bijlage 3b Verwerkersovereenkomst – artikel 4.7 - Gegevensbeschermings-effectbeoordeling en voorafgaande raadpleging	Kan de VRLN bevestigen dat artikel 4.7 van de verwerkersovereenkomst aldus zal worden aangepast dat ‘werkt altijd mee’ zal worden aangepast naar ‘zal alle in redelijkheid van haar te verlangen medewerking verlenen’? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Niet akkoord. We zijn op zoek naar een samenwerkingspartner en niet naar een partij die alleen zijn best doet als er problemen opduiken.

164	Bijlage 3b Verwerkersovereenkomst – artikel 5.1 - Inbreuk in verband met Persoonsgegevens	Leverancier acht het niet wenselijk of redelijk om de wettelijke termijnen verder in te perken. Kunt u bevestigen dat de termijn zoals genoemd in artikel 5.1 van de verwerkersovereenkomst zal worden aangepast naar ‘doch uiterlijk binnen 72 uur’? Zo niet, kunt u dit toelichten?	Deze termijnen worden gesteld in de AVG. Conform onze standaard vewerkersovereenkomst: verwerker meldt binnen 24 uur; verwerkingsvefantwoordelijke doet binnen 72 uur melding bij AP
165	Bijlage 4 AIV – artikel 4.3 - Algemene verplichtingen contractant	De aard en de inhoud van de gevraagde dienstverlening brengen met zich mee dat Leverancier – net als andere aanbieders – gebruik maakt van technologie van derden (technologiepartners). Kunt u bevestigen dat met de aanvaarding van de Overeenkomst door de VRLN, de toestemming voor de inzet van voornoemde technologiepartners geacht wordt te zijn verstrekt door VRLN?	Akkoord
166	Bijlage 4 AIV – artikel 6.1 - Kwaliteit, keuring, garantie	Artikel 6.1 van de AIV lijkt een algehele garantie verplichting ten aanzien van de Prestatie te introduceren, welke een verzwaring van de reguliere verplichtingen van Leverancier om de Overeenkomst na te komen met zich mee zou brengen. Ook verwijst dit artikel naar ‘algemeen geldende normen’ zonder hier een verdere specificatie op te verstrekken. Kunt u bevestigen dat artikel 6.1 aldus zal worden aangepast dat de volgende frase ‘de geleverde Prestaties voldoen aan de Overeenkomst , aan de algemene normen’ niet van toepassing zal zijn tussen Partijen? Zo niet kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Artikel 6.1 blijft van toepassing, maar is als volgt aangepast: De Contractant garandeert dat de geleverde Prestaties voldoen aan de Overeenkomst en aan de voorschriften die bij of krachtens wet of verdrag gelden met betrekking tot, doch niet uitsluitend, veiligheid, gezondheid en milieu.
167	Bijlage 4 AIV – artikel 7.3 - Geheimhouding	Leverancier acht het niet evenwichtig om ten aanzien van een wederzijdse verplichting tot geheimhouding een eenzijdige boeteclausule te introduceren. Kunt u bevestigen dat in deze artikel 7.3 van de AIV niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Niet akkoord. Zie het antwoord op vraag 25 en vraag 63.
168	Bijlage 4 AIV – artikel 7.4 - Geheimhouding	Het opschorten van de overeenkomst, dan wel het invoeren van de ontbinding van de overeenkomst zijn zwaarwegende middelen waartoe de wet reeds een algemeen kader afgeeft dat kenbaar maakt in welke gevallen hier gebruik van kan worden gemaakt. Leverancier acht het niet wenselijk om een dergelijk verstrekend middel contractueel nader overeen te komen in aanvulling op de wettelijke bepalingen. Kunt u bevestigen dat artikel 7.4 van de AIV – mede gelet op het algemene wettelijke kader ten aanzien van deze middelen – tussen Partijen niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Niet akkoord. Echter zal Opdrachtgever eerst in overleg treden met Opdrachtnemer over eventuele overtredingen, alvorens te besluiten de overeenkomst te ontbinden.
169	Bijlage 4 AIV – artikel 7.5 - Geheimhouding	Leverancier sluit overeenkomsten met betrekking tot geheimhouding (als separate geheimhoudingsovereenkomst of als onderdeel van een algemene overeenkomst) op bedrijfsniveau uit. Leverancier heeft reeds met het door haar ingezette personeel overeenkomsten afgesloten die de verplichting tot het geheimhouden van Vertrouwelijke Informatie vastleggen op een minimaal even verstrekkende wijze als Leverancier overeenkomst met VRLN. Het afsluiten van aan geheimhoudingsverklaring als opgenomen in artikel 7.5 AIV heeft daarmee geen toegevoegde waarde. Kunt u bevestigen dat tussen Partijen artikel 7.5 AIV niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u dit toelichten?	Zie het antwoord op vraag 252.
170	Bijlage 4 AIV – artikel 8.1 - Intellectueel Eigendom	Gelet op de aard en de inhoud van de gevraagde dienstverlening en het gegeven dat Leverancier in staat moet zijn om vergelijkbare dienstverlening ook te kunnen blijven aanbieden aan haar bestaande klanten kan Leverancier niet akkoord gaan met de overdracht van intellectuele eigendomsrechten. Om gebruik te kunnen maken van de gevraagde dienstverlening is het voor de VRLN ook niet noodzakelijk om de intellectuele eigendomsrechten te ontvangen. Kunt u bevestigen dat artikel 8.1 AIV tussen Partijen niet van toepassing zal zijn en dat er over en weer geen sprake zal zijn van een overdracht van intellectuele eigendomsrechten? Zo niet kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Zie het antwoord op vraag 2.
171	Bijlage 4 AIV – artikel 8.5/8.6/8.7 - Intellectueel Eigendom	Gelet op de aard en de inhoud van de gevraagde dienstverlening zal er geen sprake zijn van de overdracht van intellectueel eigendom van Leverancier naar de VRLN. Gelet daarop, kunt u bevestigen dat artikel 8.5/8.6 en 8.7 AIV tussen Partijen niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Zie het antwoord op vraag 2.

172	Bijlage 4 AIV – artikel 8 - Intellectueel Eigendom	Gelet op de aard en de inhoud van de dienstverlening: Kunt u bevestigen dat VRLN enkel het recht tot gebruik van de dienstverlening verkrijgt gedurende de looptijd van de Overeenkomst en dat dit een niet-exclusief, niet-sublicentieerbaar en niet-overdraagbaar recht betreft waarbij er geen gebruik gemaakt zal worden van de gevraagde dienstverlening op een wijze die strijdig is met toepasselijke wet- en regelgeving (inclusief maar niet beperkt tot import- en export wetgeving, toepasselijke sanctiemaatregelen), dan wel mede tot gevolg heeft dat (technische) beperkingen in de dienstverlening worden omzeilt? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Zie het antwoord op vraag 2.
173	Bijlage 4 AIV – artikel 9.1 - Wijzigingen Overeenkomst	Teneinde de VRLN een aantrekkelijk aanbod te kunnen doen is het voor Leverancier van belang om ervan uit te kunnen gaan dat de omvang van de gevraagde dienstverlening gedurende de loop van de Overeenkomst niet zal verminderen. Leverancier dient er immers voor zorg te dragen dat de daarvoor benodigde licenties en gekwalificeerd personeel beschikbaar zijn bij de start van de Overeenkomst. Ook meent Leverancier dat artikel 9.1 AIV zich niet goed zou verhouden met de procedure waarbinnen de diensten worden uitgevraagd voor zover Leverancier dit artikel aldus moet interpreteren dat VRLN de mogelijkheid wil hebben om gedurende de looptijd van de Overeenkomst de Overeenkomst qua omvang te kunnen verminderen. Kunt u bevestigen dat artikel 9.1 AIV in deze niet gebruikt zal worden voor een verzoek tot het verminderen van de scope van de gevraagde dienstverlening en/of duur van de Overeenkomst? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Niet akkoord. Het moet voor Opdrachtgever mogelijk zijn de omvang van de opdracht te kunnen wijzigigen gedurende de looptijd van de overeenkomst. Dit omdat de omvang gebaseerd is op o.a. het aantal end-points en aantal medewerkers. Dit zijn variabelen waar geen garantie op gegeven kan worden.
174	Bijlage 4 AIV – artikel 10 - Uitrusting en materialen	De inhoud van artikel 10 van de AIV lijkt niet geschreven met in gedachte de aard en de inhoud van de thans uitgevraagde dienstverlening. Kunt u bevestigen dat dit artikel 10 AIV in deze niet van toepassing zal zijn tussen Partijen? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Niet akkoord. Deze is standaard onderdeel van de algemene inkoopvoorwaarden van de VRLN. Indien deze minder relevant zou zijn voor de onderhavige overeenkomst dan treedt deze ook niet in werking.
175	Bijlage 4 AIV – artikel 11.1 - Tijdstip van nakoming	De inhoud van artikel 11.1 van de AIV lijkt de suggestie te wekken dat de VRLN automatisch verzuim wil laten intreden ten aanzien van alle tussen Partijen overeen te komen termijnen, hetgeen niet in lijn is, althans afwijkend is ten aanzien van het wettelijk kader ten aanzien van het intreden van verzuim. Zulks acht Leverancier niet wenselijk en in deze ook niet redelijk, mede gelet op de zwaarwegende rechtsmiddelen die Partijen ter beschikking staan na het intreden van verzuim. Kunt u bevestigen dat tussen Partijen ten aanzien van het intreden van verzuim enkel het wettelijk kader zal gelden? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Zie het antwoord op vraag 64 en vraag 73.
176	Bijlage 4 AIV – artikel 12.3 - Toerekenbare tekortkoming	Leverancier acht het niet wenselijk om voorafgaand contractueel situaties vast te leggen, althans situaties te schetsen waarin de VRLN per definitie niet tekort zou schieten in diens verplichtingen, mede gelet op het gegeven dat wanneer de VRLN om wat voor redenen besluit geen inlichten en/of gegevens te verstrekken dan wel medewerking te verlenen, dit van invloed kan zijn op de dienstverlening van Leverancier, ofwel Leverancier schade kan toebrengen. Kunt u bevestigen dat artikel 12.3 AIV tussen Partijen niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u gemotiveerd toelichten op welke wijze de (financiële en overige) gevolgen voor Leverancier in zulks geval gecompenseerd zullen worden?	Het betreft hier een bepaling uit de algemene inkoopvoorwaarden van de VRLN. Opdrachtgever kan zich niet direct een situatie voorstellen waar het niet verstrekken van gegevens op grond van een publiekrechtelijke verantwoordelijkheid binnen deze opdracht aan de orde is. Uitsluiten kunnen we het echter ook niet. In voorkomende gevallen zal dit altijd vooraf kenbaar gemaakt worden en dus onderwerp van gesprek zijn, waarbij in gezamenlijk overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer naar een oplossing gezocht wordt.
177	Bijlage 4 AIV – artikel 13 - Overmacht	Leverancier acht het niet wenselijk om aan een mogelijk beroep op overmacht enkel eenzijdig nadere verplichtingen op te werpen. Kunt u bevestigen dat artikel 13 in deze tussen Partijen niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Niet akkoord. Zie het antwoord op vraag 75.
178	Bijlage 4 AIV – artikel 14.1 - Aansprakelijkheid en verzekering	De vrijwaringsverplichting als thans opgenomen in artikel 14.1 AIV is zeer algemeen en breed en is niet gebruikelijk in de markt waarbinnen de Leverancier actief is / niet gebruikelijk ten aanzien van de gevraagde dienstverlening. Voorts heeft Leverancier geen invloed op de wijze van gebruik en/of toepassing van de Diensten door (de medewerkers van) de VRLN. Gelet daarop kunt u bevestigen dat artikel 14.1 in deze niet van toepassing zal zijn tussen Partijen? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Als een derde partij schade heeft door uitvoering van de overeenkomst dan is dat in principe voor rekening van de opdrachtnemer. Uiteraard speelt hier ook de redelijkheid en billijkheid en zal per geval bekeken worden of schadevergoeding daadwerkelijk bij de opdrachtnemer terecht komt. Met name in gevallen waar de leverancier geen enkele invloed heeft kan dit het geval. Bijvoorbeeld door oneigenlijk en onjuist gebruik.

179	Bijlage 4 AIV – artikel 14.3 - Aansprakelijkheid en verzekering	Leverancier is thans adequaat verzekerd. Of en in welke mate de polisvoorwaarden tijdens de looptijd van de Overeenkomst zullen wijzigen is echter niet binnen de invloedssfeer van Leverancier maar aan de desbetreffende verzekeraar. Kunt u bevestigen dat artikel 14.3 AIV tussen Partijen niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Akkoord. Indien de polisvoorwaarden wijzigen dient de opdrachtnemer de opdrachtgever hier onmiddellijk over op de hoogte te stellen. Opdrachtnemer dient tevens te blijven voldoen aan hetgeen geeist is m.b.t. verzekeringen.
180	Bijlage 4 AIV – artikel 14.5 - Aansprakelijkheid en verzekering	Voor de in deze tender gevraagde dienstverlening is het niet gebruikelijk of redelijk om een zakelijk en/of persoonlijk zekerheidsrecht te verlangen van Leverancier. Kunt u bevestigen dat artikel 14.5 AIV tussen Partijen niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Het artikel blijft van toepassing, maar opdrachtgevr zal bij deze Overeenkomst geen zakelijk of persoonlijk zekerheidsrecht eisen.
181	Bijlage 4 AIV – artikel 14.6 - Aansprakelijkheid en verzekering	De aansprakelijkheidsbeperking als thans opgenomen in artikel 14.6 van de AIV zijn niet redelijk en/of te doen gebruikelijk ten aanzien van de gevraagde dienstverlening. Kunt u bevestigen dat artikel 14.6 aldus zal worden aangepast dat de aansprakelijkheid van Leverancier, op welke grond dan ook, inclusief eventueel overeengekomen vrijwarings- en/of garantieverplichtingen, zal zijn beperkt tot vergoeding van directe schade met een maximum van eenmaal de in de twaalf maanden voorafgaand aan de schadeveroorzakende gebeurtenis door Leverancier ontvangen vergoedingen excl. BTW voor de dienstverlening ten aanzien waarvan Leverancier tekort schiet? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Zie het antwoord op vraag 24 en 25.
182	Bijlage 4 AIV - artikel 14.6 - Aansprakelijkheid en verzekering	Leverancier merkt op dat artikel 14.6 AIV – anders dan te doen gebruikelijk in de markt – geen onderscheid maakt tussen directe en indirecte schade. Kunt u bevestigen dat Leverancier in geen geval aansprakelijk zal zijn voor indirecte schade, waaronder in ieder geval, maar niet uitsluitend zal worden verstaan: indirecte en gevolgschade en/of speciale schade, of schade voor of verband houdende met (i) verminderde goodwill of reputatieschade, (ii) schade door bedrijfsstagnatie of -onderbreking, (iii) verlies van zakelijke contracten, (iv) schade als gevolg van aanspraken van cliënten en/of burgers, (v) gederfde winst besparingen en/of omzet, (vi) kosten voor herstel of opvragen van gegevens, (vii) schade als gevolg van of in verband met door of namens de klant verstrekte software, materialen, gegevens, informatie en/of instructies die onvolledig, onjuist, onnauwkeurig, onleesbaar of anderszins gebrekkig zijn of (viii) schade verband houdende met wijzigingen in het netwerk van klant die niet voorafgaand aan de invoering van de wijzigingen aan Leverancier zijn doorgegeven. Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Zie het antwoord op vraag 24 en 25.
183	Bijlage 4 AIV – artikel 17.2 - Prijzen, meerwerk en minderwerk	Leverancier acht het niet redelijk extra Prestaties die niet zijn inbegrepen in de Overeenkomst op basis van artikel 17.2 AIV voor rekening en risico van de Leverancier lijken te komen. Kunt u bevestigen dat artikel 17.2 AIV tussen Partijen niet van toepassing zal zijn?	Niet akkoord. Meerwerk wordt als volgt gedefinieerd: Meerwerk betreft werkzaamheden die op verzoek van de Opdrachtgever worden uitgevoerd en buiten de Overeenkomst vallen. Het betreft een extra opdracht buiten de gevraagde en aangeboden dienstverlening. Uitvoering van meerwerk geschiedt op basis van de door de Inschrijver op het prijzenblad aangeboden uurtarieven voor meerwerk. Meerwerk kan alleen op verzoek van en na goedkeuring van de Opdrachtgever uitgevoerd worden en mag alleen na schriftelijke toestemming van de Opdrachtgever gefactureerd worden. Meerwerk dient separaat van de gevraagde en aangeboden dienstverlening, op een aparte factuur, gefactureerd te worden.
184	Bijlage 4 AIV – artikel 17.4 / 17.5 - Prijzen, meerwerk en minderwerk	Voor de gevraagde dienstverlening maakt Leverancier – net als andere aanbieders – ook gebruik van technologie van derden (technologiepartners. Indien de VRLN gedurende de looptijd van de Overeenkomst aanvullende diensten wenst af te nemen of de scope wenst te vergroten dan is Leverancier ten aanzien van deze technologie gehouden om de dan geldende tarieven in rekening te brengen. Kunt u bevestigen dat artikel 17.4 / 17.5 AIV aldus moet worden geïnterpreteerd dat zulks is toegestaan? Zo niet, kunt u dit toelichten?	Akkoord. Opdrachtgever vereist in die situatie wel incht in de door derden aangeboden tarieven.

185	Bijlage 4 AIV – artikel 18.4 - Facturering en betaling	Gelet op de aard en de inhoud van de dienstverlening is het binnen de markt gebruikelijk om de jaarlijkse kosten voorafgaand in rekening te brengen, zonder dat hier nadere zakelijke en/of persoonlijke zekerheidsrechten tegenover staan. Kunt u bevestigen dat artikel 18.4 AIV in deze tussen Partijen niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Indien de opdrachtnemer niet tijdig aangeeft dat een prestatie meerwerk betreft en hier goedkeuring voor krijgt van de opdrachtgever, dan wordt geacht dat de prestatie onderdeel is van de overeenkomst en valt binnen de aangeboden prijs.
186	Bijlage 4 AIV – artikel 19-21 - Leveringen Verpakking en transport Overdracht van eigendom en risico	Gelet op de aard en de inhoud van de gevraagde dienstverlening, kunt u bevestigen artikel 19, 20 en 21 AIV in deze tussen Partijen niet van toepassing zullen zijn? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Deze artikelen vormen onderdeel van de algemene inkoopvoorwaarden. Wanneer deze niet van toepassing blijken worden deze niet in uitvoering gebracht.
187	Bijlage 4 AIV – artikel 22.3 - Diensten	Gelet op de aard en de inhoud van de gevraagde dienstverlening zou artikel 22.3 in aanvulling op de audit mogelijkheden die aan VRLN toekomen geen aanvullende waarde hebben, althans verwarring wekken in welke gevallen er sprake is van een keuring en/of controle dan wel een audit. Gelet op de binnen de omgeving van Leverancier geldende wet- en regelgeving alsmede beveligingspolitie is zulks niet wenselijk. Kunt u bevestigen dat artikel 22.3 tussen Partijen niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Niet akkoord. Voor opdrachtgever is niet duidelijk wat er voor leverancier niet wenselijk is en waarom.
188	Bijlage 4 AIV – artikel 23.3 - Personeel van de Contractant	Gelet op de aard en de inhoud van de gevraagde dienstverlening en de beoogde continuïteit van de aanwezigheid van voldoende gekwalificeerd personeel is het niet wenselijk om voor vervanging van Personeel voorafgaande schriftelijke toestemming te verlangen. Kunt u bevestigen dat artikel 23.3 AIV tussen Partijen niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Zie het antwoord op vraag 11.
189	Bijlage 4 AIV – artikel 23.6 - Personeel van de Contractant	Kunt u bevestigen dat tussen Partijen het in artikel 23.6 AIV bepaalde met betrekking tot een G-rekening niet van toepassing zal zijn?	Artikel blijft van toepassing, echter is een G-rekening niet van toepassing op onderhavige opdracht.
190	Bijlage 4 AIV – artikel 24.1 - Opzegging	Gelet op de aard en de inhoud van de gevraagde dienstverlening en teneinde de VRLN een aantrekkelijke offerte uit te kunnen brengen is het voor Leverancier van belang dat de looptijd van de Overeenkomst vast is, althans niet tussentijds in een lopende (initiële en/of verlengde contractperiode) opgezegd zal worden. Gelet daarop, kunt u bevestigen dat de 2e volzin van artikel 24.1 AIV tussen Partijen niet van toepassing zal zijn en dat in de Overeenkomst geen tussentijdse opzegmogelijkheid zal worden opgenomen? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Niet akkoord. Zie tevens het antwoord op vraag 159.
191	Bijlage 4 AIV – artikel 25.1 - Ontbinding	Leverancier merkt op dat met het inzetten van een zwaarwegend middel als ontbinding terughoudend dient te worden omgegaan. Daarbij geeft de wet reeds een kader in welke gevallen de ontbinding van een overeenkomst kan worden ingeroepen. Gelet daarop, kunt u bevestigen dat artikel 25, 3e / 5e en 6e bullet AIV tussen Partijen niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Niet akkoord. Zie tevens het antwoord op vraag 10.
192	Bijlage 4 AIV – artikel 27.1 - Personeel	Gelet op de aard en de inhoud van de gevraagde dienstverlening kan het noodzakelijk zijn dat Leverancier gebruikt maakt van personeel dat werkzaamheden verricht ten behoeve van Leverancier anders dan op basis van een arbeidsovereenkomst. Kunt u bevestigen dat zulks in het kader van deze Overeenkomst is toegestaan, mits Leverancier blijft instaan voor de uitgevoerde werkzaamheden en de overeengekomen geheimhoudingsverplichtingen overeenkomt? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Niet akkoord. Opdrachtgever verzoekt u aan te geven welke andere mogelijkheden dan een arbeidsovereenkomst u bedoelt.
193	Bijlage 4 AIV – artikel 28.1 - Geheimhouding	Gelet op de aard en de inhoud van de gevraagde dienstverlening maakt Leverancier ook gebruik van technologypartners. Kunt u bevestigen dat met het afsluiten van de Overeenkomst ook geacht wordt toestemming te zijn gegeven voor het vertrekken van de informatie van de VRLN aan deze technologypartners voor zover zulks noodzakelijk is voor de uitvoering van deze Overeenkomst en de overeengekomen geheimhoudingsverplichtingen ook gelden ten aanzien van deze partners? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Akkoord.

194	Bijlage 4 AIV – artikel 29 - Verklaring Omtrent Gedrag	Leverancier voert ten aanzien van diens personeel reeds een screeningsbeleid uit dat meer omvattend is dan het verstrekken van VOG. Gelet daarop heeft het verstrekken van een VOG geen aanvullende waarde. Gelet daarop, kunt u bevestigen dat hiermee de noodzaak tot het verstrekken van een VOG kan komen te vervallen?	Opdrachtgever verzoekt u inzicht te geven in het screeningsbeleid en waarom dit gelijkwaardig of uitgebreider is dan een VOG.
195	Bijlage 4 AIV – artikel 32 - Informatieveiligheid	Kunt u bevestigen dat artikel 32 van de AIV in deze aldus moet worden geïnterpreteerd dat de gevraagde dienstverlening dient te voldoen aan de eisen als door VRLN kenbaar gemaakt zijn in Bijlage 12 ‘Eisen aan IV-systemen’? Zo niet, kunt u dit toelichten?	Nee. U moet akkoord gaan met artikel 32 en met de eisen uit de IV-eisen lijst. De laatste zijn aanvullende eisen die de Opdrachtgever uitvraagt.
196	Bijlage 4 AIV – artikel 34 - Melden van (beveiligings)incidenten	Kunt u bevestigen dat artikel 34 aldus moet worden begrepen dat indien er sprake is van een onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens (ook wel ‘Datalek’) als omschreven in de GDPR, er zo spoedig mogelijk melding zal moeten worden gemaakt bij de VRLN in overeenstemming met een nader tussen Partijen overeen te komen verwerkersovereenkomst? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Zie het antwoord op 164.
197	Bijlage 4 AIV – artikel 35 - Controle en toezicht	Leverancier beschikt over een SOC2-typell verklaring. Kunt u bevestigen dat zulks geldt als vervanging van een audit als omschreven in artikel 35 van de AIV? Zo niet, kunt u dit toelichten?	Niet akkoord. Wij zijn niet op de hoogte van de inhoud van een SOC2-typell verklaring en kunnen daarom geen inschatting van de implicaties van uw verzoek.
198	Bijlage 4 AIV – artikel 36.5 - Gebruik en eigenaarschap van data	Gelet op de aard en de inhoud van gevraagde dienstverlening wordt Leverancier geacht data (inclusief persoonsgegevens) te verwerken in overeenstemming met het bepaalde in de overeenkomst en de tussen Partijen overeen te komen verwerkersovereenkomst. Indien Leverancier handelt in overeenstemming met het bepaalde van de Overeenkomst kan het redelijkerwijs niet zo zijn dat de VRLN niet verantwoordelijk en/of aansprakelijk kan zijn voor de wijze waarop Leverancier gebruik maakt van de data, Leverancier handelt immers in overeenstemming met de instructies van de VRLN. Kunt u bevestigen dat artikel 36.5 AIV in deze niet van toepassing zal zijn tussen Partijen? Zo niet, kun u dit gemotiveerd toelichten?	Dat kunnen we bevestigen.
199	Bijlage 4 AIV – artikel 36.6 - Gebruik en eigenaarschap van data	Gelet op de aard en de inhoud van gevraagde dienstverlening wordt Leverancier geacht data (inclusief persoonsgegevens) te verwerken in overeenstemming met het bepaalde in de overeenkomst en de tussen Partijen overeen te komen verwerkersovereenkomst. De gevolgen van het niet in overeenstemming met de overeenkomst c.q. verwerkersovereenkomst handelen dienen beheerst te worden door de bepalingen in de verwerkersovereenkomst cq. Aansprakelijkheidsbepalingen van de overeenkomst. De inhoud van 36.6 AIV acht de Leverancier in deze niet redelijk en werkbaar. Kunt u bevestigen dat artikel 36.6 AIV in deze tussen Partijen niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Kunt u toelichten wat u niet redelijk en werkbaar acht?
200	Bijlage 10 – Eis 13 - Eisen betreffende communicatie en overleg	Leverancier hecht aan goede en duidelijke communicatie. Bijlage 10, eis 13 maakt een koppeling tussen een specifieke wijze van verslaglegging en ‘alle overlegvormen’. Leverancier gaat ervan uit dat deze eis als doel heeft om te zorgen voor tijdige en duidelijke verslaglegging maar merkt op dat de specifieke wijze van verslaglegging en de brede formulering ‘alle overlegvormen’ mogelijk een te verstrekkend karakter hebben en geen rekening houden met de aard en de inhoud van de overlegvorm. Kunt u bevestigen dat Bijlage 10, eis 13 aldus zal worden bijgesteld of geïnterpreteerd dat Partijen bij aanvang van de Overeenkomst zullen vaststellen ten aanzien van welke specifieke overleggen nadere verslaglegging zal worden opgeleverd? Zo niet, kunt u dit toelichten , gelet op de door Leverancier geschetste context?	Akkoord.
201	Bijlage 10 – Eis 14 - Eisen betreffende communicatie en overleg	Leverancier heeft ruime ervaring met het voeren van gesprekken op afstand. Onze ervaring is dat de mogelijkheid tot het voeren van gesprekken met behulp van daartoe aangewezen digitale middelen erg efficiënt werkt voor zowel de Opdrachtgever als de Leverancier. Kunt u bevestigen dat Eis 14 aldus zal worden gewijzigd dat de gesprekken indien deze zich hier in redelijkheid toe lenen ook met behulp van de daartoe aangewezen digitale middelen kunnen plaatsvinden? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	In eis 14 staat het volgende aangegeven: "Gesprekken zullen, tenzij anders is overeengekomen, op een van de locaties van de Veiligheidsregio Limburg-Noord gehouden worden". Onder 'indien anders overeengekomen' verstaat opdrachtgever ook digitale overlegvormen.

202	Bijlage 10 – Eis 26 - Commerciële eisen	Voor de gevraagde dienstverlening maakt Leverancier – net als andere aanbieders – ook gebruik van technologie van derden (technologiepartners). Indien de VRLN gedurende de looptijd van de Overeenkomst aanvullende diensten wenst af te nemen of de scope wenst te vergroten dan is Leverancier ten aanzien van deze technologie gehouden om de dan geldende tarieven in rekening te brengen. Kunt u bevestigen dat Eis 26 aldus moet worden geïnterpreteerd dat zulks is toegestaan? Zo niet, kunt u dit toelichten?	Onder meerwerk verstaat opdrachtgever het volgende: "Werkzaamheden die op verzoek van de Opdrachtgever worden uitgevoerd en buiten de Overeenkomst vallen". Het betreft hier werkzaamheden door medewerkers van de Opdrachtnemer waarbij gewerkt wordt met uurtarieven. Dit geschiedt dan op basis van de door de Inschrijver op het inschrijvingsbiljet aangeboden tarief voor meerwerk. Indien er aanvullende technologie van technologiepartners gewenst is door de Opdrachtgever, dan gelden hiervoor de tarieven die door de technologiepartner gehanteerd worden. Opdrachtgever ontvangt dan, voor goedkeuring van de opdracht, inzicht in de door de technologiepartner gehanteerde prijzen. Hier mag geen opslag opzitten vanuit de Opdrachtnemer.
203	Bijlage 10 – Eis 41 - Commerciële eisen	De vrijwaringsverplichting als thans opgenomen in Eis 41 is zeer algemeen en breed en is niet gebruikelijk in de markt waarbinnen de Leverancier actief is / niet gebruikelijk ten aanzien van de gevraagde dienstverlening. Voorts heeft Leverancier geen invloed op de wijze van gebruik en/of toepassing van de Diensten door (de medewerkers van) de VRLN. Gelet daarop kunt u bevestigen dat Eis 41 in deze niet van toepassing zal zijn? Zo niet, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	Zie het antwoord op vraag 244.
204	Bijlage 12 Eisen aan IV-systemen - Specifieke onderdelen uit het Eisen document: Werkboek 6 Inf beveiliging	Gelet op de impact van een audit op de bedrijfsvoering van Leverancier, kunt u bevestigen dat VRLN maximaal 1 maal per jaar gebruik zal maken van de optie tot het uitvoeren van een audit? Zo niet, kunt u dit toelichten?	Een maal per jaar is inderdaad het maximale wat de VRLN zal auditen
205	Bijlage 12 Eisen aan IV-systemen - Specifieke onderdelen uit het Eisen document: Werkboek 6 Inf beveiliging	Het zorgvuldig en vertrouwelijk omgaan met de te verstrekken informatie als onderdeel van een audit, als ook de resultaten daarvan is van essentieel belang voor Leverancier. Gelet daarop, kunt u bevestigen dat voorafgaand aan het uitvoeren van een audit een auditplan zal worden overeengekomen waarin onder meer de scope, de toe te passen statische steekproeven en exploitatietechnieken, en vertrouwelijkheid overeengekomen zullen worden?	Voordat de audit wordt uitgevoerd zal er een auditplan worden opgesteld door de informatieveiligheid en privacy groep (IV&P) van de VRLN. Dit plan wordt overlegd aan de leverancier ter bespreking.
206	Bijlage 12 Eisen aan IV-systemen - Specifieke onderdelen uit het Eisen document: Werkboek 6 Inf beveiliging	Bij MDR Leverancier gelden er verscheidende security-polices en is vertrouwelijke omgang met toegang en gegevens essentieel. Kunt u bevestigen dat indien en voor zover VRLN besluit om Leverancier te onderwerpen aan een audit de scope van audit te alle tijde beperkt zal zijn tot de verplichtingen van Leverancier onder de met VRLN gesloten overeenkomst en onderhevig is aan de bij Leverancier geldende security procedures? Zo nee, kunt u dit toelichten?	Het auditplan van de IV&P groep van de VRLN zal zich beperken tot de verplichtingen van de leverancier overeengekomen en vastgelegd met de VRLN.
207	Bijlage 12 Eisen aan IV-systemen - Specifieke onderdelen uit het Eisen document: Werkboek 6 Inf beveiliging	Leverancier merkt op dat in Eis 26, Werkblad 6 ‘Inf Beveiliging’, van Bijlage 12 Eisen aan IV-systemen.xlsx ISO27001 als eis opgenomen. •Kunt u bevestigen dat wanneer Leverancier over een SOC2 type II assurantieverklaring beschikt, het niet noodzakelijk is om over een ISO 27001 en/of ISEA3402 type II te beschikken? •Zo niet, kunt u dit toelichten, gelet op de wens van VRLN om inzicht te krijgen aan hoe Leverancier ‘in control’ is en dit op verschillende manieren vormgegeven kan worden?	Een actuele Service Organization Control (SOC) 2 type II verklaring is afdoende bewijs voor het in control zijn van de leverancier op het gebied van informatieveiligheid en privacy.
208	Bijlage 12 Eisen aan IV-systemen - Specifieke onderdelen uit het Eisen document: Werkboek 7 SLA Algemeen	Het is niet heel gebruikelijk, zoals omschreven in Eis 16, dat in KPI's van een MDR leverancier zaken voorkomen als: Availability(beschikbaarheid), Agility(aanpasbaarheid), Acceptance(Klant tevredenheid medewerkers VRLN). Is opdrachtgever bereid deze te wijzigen naar meer gebruikelijk KPI's rondom wanneer triage tijd, escalatie tijd etc	Opdrachtgever staat ervoor open om daar in de verificatiefase nadere afspraken over te maken met de gegunde leverancier.
209	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Kunt u aangeven welke EDR wordt gebruikt? •En zo ja, welke versie / licentie dit betreft? Als dit Microsoft Defender for Endpoint is, betreft het dan P1 of P2?	Zie het antwoord op vraag 123.

210	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Afhankelijk van de EDR oplossing, heeft Leverancier de volgende sub vragen: •Als Defender for Endpoint wordt gebruikt, kunt dan een Azure Blob-opslag ter beschikking worden gesteld om telemetrie te transporteren? •Als Crowdstrike wordt gebruikt, kan een AWS S3-bucket ter beschikking worden gesteld om telemetrie te transporteren en beschikt VRLN over de Falcon Data Replicator-licentie? •Als SentinelOne wordt gebruikt, kan een AWS S3-bucket ter beschikking worden gesteld om telemetrie te transporteren en beschikt VRLN over de CloudFunnel-licentie? •Als Tanium wordt gebruikt, is er dan ook de licentie om de Threat Connect Stream-module te gebruiken? •Als een andere EDR-oplossing wordt gebruikt, is deze dan in staat ruwe telemetrie naar een SIEM te transporteren?	Zie hierboven. Aanbieder kan zijn eigen EDR en SIEM aanbieden voor een passende oplossing.
211	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Wat is de productivity suite die wordt gebruikt (Microsoft 365 E3 + E5 security add-on, Google Workspace, etc)?	M365 E5
212	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Hoeveel data sources (log sources) moeten worden geonboard in de MDR service? Bijvoorbeeld log sources, zoals Windows Event Logs, EDR, Switches, Routers, Firewalls, DNS, DHCP, specifieke applicaties etc?	Dit is aan de aanbieder om tot een best mogelijke SIEM/SOC oplossing te komen.
213	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Kunt u inzicht geven in de verschillende rollen binnen het in-house security team van VRLN?	De rollen zijn CISO/ISS/ISO/FG/PO en anders komen deze er zsm aan. wordt ook aan gewerkt
214	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Hoeveel personen van VRLN hebben toegang nodig tot het SOAR dashboard voor raadplegen alert/incidenten/triage informatie?	Max 10 (in de praktijk zullen dat er 3 á 4 zijn)
215	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Wat is de belangrijkste manier van gebruikers identificatie? (M365, AD, Google Workspace, Okta...)?	AD / Entra ID
216	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Kan het exacte type Firewalls worden gespecificeerd, en is er een centrale management console voor de firewalls?	Palo Alto / Panorama
217	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Hoe wordt voorzien in DNS/DHCP op de kantoren?	Lokale DNS en DHCP server
218	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Worden proxy servers gebruikt voor inbound/outbound verkeer?	Nee
219	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Wordt Microsoft 365 gebruikt binnen VRLN? Welke specifieke versies (bijvoorbeeld: Microsoft 365 E3 + E5 Security Add-on, of Business Premium, enz.). Worden SharePoint-, Teams-, Exchange- en Office-functies ook gebruikt binnen VRLN?	M365 E5, alle genoemde office functies worden gebruikt
220	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Wordt een on-premise Active Directory gebruikt? Zo ja, hoe verhoudt zich dat dat Azure Active Directory?	OP-AD primair in sync met AAD
221	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Is Windows Event Collection opgezet?	Nee
222	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Welke additionele service in Microsoft Azure worden er binnen VRLN gebruikt? (bijvoorbeeld: Azure AD, Intune, Defender for Endpoint, Compute engine, Defender for Cloud, Web Application Firewall, etc.).	Azure AD, Intune
223	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Welke besturingssystemen worden het meest gebruikt door werkstations en servers?	Werkstations W10 (migratie naar W11 in 2025), Servers W2019
224	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Wordt gebruikt gemaakt van laptops, thin clients, werkstations, BYOD of een combinatie hiervan?	Laptops en werkstations. Geen BYOD
225	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Hoe zijn mobiele devices enabled binnen VRLN?	Mobiele telefoons verstrekt en beheerd door VRLN
226	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Hoe worden endpoints gemanaged? (bijvoorbeeld Microsoft Intune, N-Able RMM..?)	MS Intune

227	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Is er een recent netwerkschema beschikbaar dat gedeeld kan worden? Laat dit zien hoe de verschillende locaties/kantoren met elkaar zijn verbonden (VPN, MPLS, anders)? Het heeft bij voorkeur high-level L3-diagram.	Ja
228	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Zijn er locaties waar netwerk monitoring moet worden ingezet? En wat zijn de belangrijkste threats? Bijvoorbeeld: • Kantoornetwerk om geïnfecteerde werkstations te vinden • Gevoelig netwerk om afwijkingen te vinden • Hostingnetwerk om externe aanvallen te vinden	Ja, inkomend en uitgaand netwerkverkeer. Tevens netwerkverkeer ondeling (intern). Op gehele infrastructuur
229	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Wat is het data volume van netwerkverkeer voor de verschillende locaties? • Kan een bandbreedtediagram (van 7 dagen) worden gedeeld van een aangesloten firewall of router? • Kan een traffic counter worden gedeeld van een periode van minimaal een week (liever nog langer)	Beheer van de Firewall gebeurt door IT-partner. We hebben zelf geen inzicht / toegang tot deze data. Het lukt ons niet om deze tijdig aan te leveren.
230	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Is het forwarden van netwerkverkeer mogelijk voor (iedere) locatie? In de beantwoording graag de volgende aspecten meenemen: • Is er een mogelijkheid om een SPAN-poort of Mirror-poort in te richten in de fysieke of virtuele netwerkinfrastructuur? Welk merk en type schakelaars worden gebruikt? Welk type interface wordt gebruikt om verbinding te maken? (bijv. koper of glasvezel, 1 of 10 Gbit/s)	In het core netwerk in onze datacentra is het mogelijk een span of mirror poort in te richten op de fysieke netwerk infrastructuur. Wij maken gebruik van HP J8697A chassis gevuld met diverse modules (j9534a, j9535a en j9538a). Door ruimtegebrek kan enkel koper 1Gbit/s worden aangeboden op dit moment.
231	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Kan voor het gebruik maken van netwerksensor voor de verschillende locaties gebruikt gemaakt worden van een sensor op een VM? Of zou er een voorkeur zijn voor het voorzien van fysieke netwerksensoren?	Kan op een VM
232	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Zijn er al bestaande honeypots of honeytokens waarmee geïntegreerd kan worden?	Nee
233	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Beschikt VRLN momenteel over een oplossing voor het monitoren van kwetsbaarheden? • En zo ja, welke? (bijvoorbeeld: Microsoft TVM, Rapid7 Nexpose, Tenable) Zo niet, hoe wil VRLN de zichtbaarheid van op kritieke kwetsbaarheden verbeteren?	We gebruiken daar nu een autonome, continue pentest voor.
234	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Zijn er custom applications die aan het internet verbonden zijn? Indien dit zo is, graag inzicht in de volgende zaken: • Hoe is authenticatie geregeld? • Op hoeveel systemen draaien deze applicatie(s)? Waar vindt de hosting plaats?	De VRLN heeft geen custom applicaties; we werken met applicaties uit de markt. Eventuele logging is toegankelijk voor de SIEM/SOC oplossing.
235	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Om de inspanning voor het monitoren van de logs van deze applicatie(s) in te schatten: kan een indicatie worden gegeven van het dagelijks gebruik? (bijv.: xxxxxx dagelijkse gebruikerssessies)	betrekking op bovenstaande
236	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Welke logging is beschikbaar van de systemen die deze applicatie/online service runnen? (bijvoorbeeld: web server logs, proxy logs, authenticatie logs, applicatie-specifieke logging)	betrekking op bovenstaande
237	Rfp-document – Bijlage 16 - Scoping gerelateerde vragen	Wat zou afwijkend gedrag kunnen zijn in deze systemen die we zouden kunnen gebruiken om use cases te ontwikkelen?	betrekking op bovenstaande
238	Generiek - RFP document	Normaliter levert leverancier als onderdeel van de MDR aanbidding ook een zogenaamde assessment voor het bepalen van het huidige niveau van security, gewenste niveau en de ruimte hiertussen. Enerzijds wordt dit gedaan vanuit een partnership gedachte zodat er een goed beeld is van de huidige staat van security. Tegelijkertijd wordt dit gedaan om diepgaand inzicht te verkrijgen in de infrastructuur en organisatie, teneinde een betere dienstverlening te kunnen leveren. In welke mate is er ruimte hiervoor om dit mee te nemen in de aanbidding?	Als VRLN zien wij dit partnerschap ook. Dus de ruimte is er.

239	Bijlage 12 Eisen aan IV-systemen TAB8, SLA beschikbaarheid	eis 1. In de overeenkomst is een beschikbaarheid van 99,8% gegarandeerd. vraag: Waarover dient de beschikbaarheid van 99,8% gemeten te worden?	Over de applicaties en tooling die onderdeel zijn van de aanbieding op basis van 24 x 7.
240	Bijlage 12 Eisen aan IV-systemen TAB7, SLA algemeen	eis: 12. In de SLA worden nadere afspraken gemaakt over de afhandeling van supportaanvragen. De SLA dient voor ondertekening van de overeenkomst klaar te zijn. vraag: "Deze vraag staat haaks op de eis Aanbesteding specifieke eisen (42) 1. Na het afsluiten van de Overeenkomst wordt er, in onderling overleg tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer, een Service Level Agreement (SLA) opgesteld. Dit naar aanleiding van de in deze Aanbesteding gemaakte afspraken. De SLA gaat onderdeel uitmaken van de Overeenkomst. Is de aanname correct dat de SLA's en bijhorende KPI in een onderling overleg worden besproken na de gunning?"	Akkoord.
241	Bijlage 12 Eisen aan IV-systemen TAB7, SLA algemeen	Eis 10. De leverancier levert aan de opdrachtgever een beschrijving van de eigen testprocedure van updates, upgrades en patches en geeft input voor de daaropvolgende gebruikerstests (maakt deel uit van de SLA) in een testomgeving. vraag: Naar welke testprocedure wordt hier gerefereerd, m.b.t. tot de devices?	leverancier beschrijft zijn eigen change-proces opdat robuustheid en minimale verstoringen zijn geborgd
242	Bijlage 12 Eisen aan IV-systemen TAB7, SLA algemeen	Eis 4. Gedurende de looptijd van deze Overeenkomst zal Leverancier ervoor zorgdragen dat de door haar geleverde Documentatie binnen een maand na melding door opdrachtgever op haar kosten zal worden vervangen, gewijzigd of aangepast, zodra op enig tijdstip blijkt dat de Documentatie onjuiste informatie bevat, onvolledig, onvoldoende, onduidelijk of verouderd is. vraag: Is de aanname correct dat hier de Operationele documentatie wordt bedoeld?	Ja dat is juist
243	Bijlage 12 Eisen aan IV-systemen TAB7, SLA algemeen	EIS 1. De leverancier zorgt ervoor dat de gewenste dienstverlening, op het vlak van Hosting en Beheer van het IV-systeem, in een SLA wordt vastgelegd. De SLA wordt met de inschrijving aangeleverd. Vraag: "Deze eis staat haaks op de Aanbesteding specifieke eisen (Beschrijvend document Bijlage 10 PvE eis 42) 1. Na het afsluiten van de Overeenkomst wordt er, in onderling overleg tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer, een Service Level Agreement (SLA) opgesteld. Dit naar aanleiding van de in deze Aanbesteding gemaakte afspraken. De SLA gaat onderdeel uitmaken van de Overeenkomst. Is de aanname correct dat de SLA's in een onderling overleg worden besproken na de gunning zoals gesteld in Eis 42 van het PvE?"	Ja dat is juist

244	Algemeen	Voor incident response diensten is het gebruikelijk dat opdrachtnemer wordt gevrijwaard voor claims van derden (bijvoorbeeld een claim van een werknemer waar als onderdeel van een incident response traject persoonsgericht onderzoek naar wordt verricht). Daar is in de ontvangen aanbestedingsdocumenten niet in voorzien. Bent u bereid met een dergelijke vrijwaring ten gunste van opdrachtnemer – zoals te doen gebruikelijk is – in te stemmen?	Opdrachtgever is bereid hier in de verificatiefase met de beoogd opdrachtnemer aanvullende afspraken over te maken.
245	Bijlage 3A conceptovereenkomst – artikel 1.2	Ten aanzien van de rangorde wordt bepaald dat de Overeenkomst prevaleert boven de nota's van inlichtingen. Denkbaar is echter dat in de nota's van inlichtingen afwijkingen worden opgenomen ten opzichte van de overeenkomst dan wel dat onderwerpen van de overeenkomst in de nota's van inlichtingen nader gespecificeerd worden. Bent u derhalve bereid de rangorde te wijzigen in dier voege dat de nota's van inlichtingen prevaleren boven de overeenkomst?	Zie het antwoord op vraag 26.
246	Bijlage 3A conceptovereenkomst – artikel 6.2 (1e vraag)	De in dit artikel opgenomen beperking van aansprakelijkheid komt (door de hoge beperking per gebeurtenis en het ontbreken van een supercap) feitelijk neer op een onbeperkte aansprakelijkheid aan de kant van opdrachtnemer. Dat is niet redelijk en buitenproportioneel. Gebruikelijk voor monitorings- en responsdiensten is dat de totale aansprakelijkheid wordt beperkt tot 1x de jaarvergoeding. Bent u bereid uw standpunt ten aanzien van aansprakelijkheid te heroverwegen en een redelijkere aansprakelijkheidsbeperking in het contract op te nemen? Wij stellen voor het bedrag te beperken tot 1x de jaarvergoeding.	Zie het antwoord op vraag 25.
247	Bijlage 3A conceptovereenkomst – artikel 6.2 (2e vraag)	Onbeperkte aansprakelijkheden zijn voor opdrachtnemer niet verzekeraar en stellen opdrachtnemer voor grote bedrijfsrisico's. Bent u daarom bereid uw standpunt ten aanzien van artikel 6.2 (b) en (c) te heroverwegen en deze aansprakelijkheden onder de cap van artikel 6.2 te brengen?	Akkoord.
248	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 4.5	Van vrijwaringen is algemeen bekend dat zij niet verzekeraar zijn. Bent u daarom bereid om deze vrijwaring te heroverwegen en dus buiten toepassing te verklaren? Zo nee bent u dan bereid om deze vrijwaring te beperken tot het overeengekomen aansprakelijkheidsbedrag?	Zie het antwoord op vraag 118.
249	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 6.1	Veel verzekeringen plegen in beginsel geen dekking te bieden voor aansprakelijkheid die ontstaat bij schending van een garantieverplichting. Door in de inkoopvoorwaarden zowel garanties op te leggen en ook een verzekering te verlangen wordt een innerlijke tegenstrijdigheid in de voorwaarden gecreëerd. Bent u om die reden bereid om het kopje 'Garanties' te vervangen door 'Verplichtingen' en de 1e volzin als volgt aan te passen: 'De Contractant zal zich er tot het uiterste voor inspannen dat...'?	Akkoord.
250	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 6.2	Is opdrachtgever bereid aan dit artikel toe te voegen dat: - Een controle niet wordt verricht door een concurrent van Opdrachtnemer; - Dat de partij die de controle uitvoert gehouden is aan geheimhoudingsverplichtingen welke tenminste vergelijkbaar zijn met die welke zijn opgenomen in deze voorwaarden; - Een controle altijd wordt uitgevoerd op basis van een vooraf tussen partijen overeengekomen auditplan; - De resultaten en de vaststelling van de controle en de eventueel op basis daarvan uit te voeren acties tussen partijen worden besproken en overeengekomen tussen partijen.	Zie het antwoord op vraag 110.
251	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 7.1	Een niet wederkerige en niet gemaximeerde boete zoals opgenomen in art. 7.1 is niet proportioneel. Bovendien vallen contractuele boetes doorgaans niet onder de dekking van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Bent u derhalve bereid het opnemen van een boetebepaling te heroverwegen? Zo nee, bent u dan bereid om 1.) de boetebepaling wederkerig te maken en daarnaast 2.) in te stemmen met een maximaal bedrag dat partijen aan boetes verschuldigd kunnen zijn onder deze overeenkomst, bijv. dat het totaal aan boetes gemaximeerd is op 20.000 EURO (ongeacht het aantal gebeurtenissen)?	Zie het antwoord op vraag 63.

252	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 7.5	Het is bedrijfsbeleid dat ons personeel geen geheimhoudingsverklaringen aangaat op persoonlijke titel. Geheimhouding van de gegevens van VRLN is al voldoende gewaarborgd via de tussen VRLN en opdrachtnemer gesloten overeenkomst. Bent u derhalve bereid deze bepaling buiten toepassing te verklaren?	Akkoord. Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de geheimhoudingsplicht van zijn werknemers.
253	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 8	Alle rechten van intellectuele eigendom van de op grond van de Overeenkomst ontwikkelde of aan opdrachtgever ter beschikking gestelde materialen, zoals presentaties, analyses, ontwerpen, documentatie, rapporten, offertes evenals voorbereidend materiaal daarvan berusten uitsluitend bij opdrachtnemer. Een overdracht van intellectuele rechten op deze materialen is niet beoogd en vindt derhalve ook niet plaats. Opdrachtgever ontvangt uitsluitend een gebruiksrecht op de genoemde materialen. Bent u bereid om dit toe te voegen aan de overeenkomst?	Zie het antwoord op vraag 2.
254	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 8.7 en 8.8	Van vrijwaringen is algemeen bekend dat zij niet verzekeraar zijn. Bent u daarom bereid om deze vrijwaring te heroverwegen en dus buiten toepassing te verklaren? Zo nee bent u dan bereid om deze vrijwaring te beperken tot het overeengekomen aansprakelijkheidsbedrag?	Zie het antwoord op vraag 118.
255	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 11.1	Leverancier is van mening dat zij in redelijkheid niet aan welke termijn dan ook – dus ook niet aan een fatale termijn – kan worden gehouden indien het overschrijden ervan verband houdt met de omstandigheid dat: i. de aanbestedende dienst zelf niet of niet tijdig de noodzakelijke medewerking verleent aan de uitvoering van de overeenkomst, of ii. de aanbestedende dienst zelf niet of niet alle door voor de uitvoering van de overeenkomst benodigde informatie verstrekt, of iii. de aanbestedende dienst zelf de voor de voortgang van de werkzaamheden van Leverancier benodigde besluiten niet of niet tijdig neemt; of iv. Betrokken derden – waaronder een of meer van de leveranciers en/of dienstverleners van ICT – hun medewerking en/of benodigde informatie niet, niet tijdig of anderszins gebrekkig verlenen; of v. Sprake is van meerwerk of sprake is van wijziging van de opdracht door of op verzoek van de aanbestedende dienst zelf; Bent u bereid deze redelijke nuancering van de in art. 11.1 genoemde regel te aanvaarden?	Zie het antwoord op vraag 64 en vraag 73.
256	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 14.1	Van vrijwaringen is algemeen bekend dat zij niet verzekeraar zijn. Bovendien is dit een erg ongebruikelijke vrijwaring. Toepassing van onze dienstverlening ligt namelijk voor een groot deel in uw eigen risicosfeer. Het is daarom niet redelijk om de verantwoordelijkheid voor aanspraken van derden volledig bij ons neer te leggen. Bent u daarom bereid om deze vrijwaring te heroverwegen en dus buiten toepassing te verklaren? E.e.a. zal dan via de lijn van de aansprakelijkheid worden opgelost. Zo nee bent u dan bereid om deze vrijwaring te beperken tot het overeengekomen aansprakelijkheidsbedrag?	Zie het antwoord op vraag 118.
257	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 14.5	Deze bepaling is weinig duidelijk gelet op de uitgevraagde dienstverlening. Bent u derhalve bereid deze bepaling buiten toepassing te verklaren?	Akkoord.
258	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 14	Artikel 14 houdt opdrachtnemer ook aansprakelijk voor indirecte schade van opdrachtgever. Dat is voor deze dienstverlening buiten redelijke proporties. Bent u bereid om, zoals te doen gebruikelijk is, de aansprakelijkheid van opdrachtnemer voor indirecte schade uit te sluiten of te beperken?	Zie het antwoord op vraag 24.

259	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 35	Is opdrachtgever bereid aan dit artikel toe te voegen dat: - Een controle niet wordt verricht door een concurrent van Opdrachtnemer; - Dat de partij die de controle uitvoert gehouden is aan geheimhoudingverplichtingen welke tenminste vergelijkbaar zijn met die welke zijn opgenomen in deze voorwaarden; - Een controle altijd wordt uitgevoerd op basis van een vooraf tussen partijen overeengekomen auditplan; - De resultaten en de vaststelling van de controle en de eventueel op basis daarvan uit te voeren acties tussen partijen worden besproken en overeengekomen tussen partijen.	Zie het antwoord op vraag 110.
260	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 36.5	Deze bepaling staat haaks op het gegeven dat voor deze dienstverlening opdrachtgever als verwerkingsverantwoordelijke wordt aangemerkt en opdrachtnemer als verwerker. Op basis van het privacy recht is de verwerkingsverantwoordelijke eindverantwoordelijk ten aanzien van het voldoen aan de toepasselijke privacywetgeving. De verwerker is slechts verantwoordelijke indien zij treedt buiten de door de verantwoordelijke gegeven schriftelijke instructies. Door het opnemen van artikel 36.5 in de overeenkomst holt opdrachtgever haar eigen verantwoordelijkheid ten opzichte van het naleven van de privacywetgeving volledig uit. Bovendien is het doorleggen naar de verwerker van een door de toezichthouder opgelegde boete niet redelijk omdat de hoogte van een opgelegde boete mede wordt bepaald door omstandigheden (o.m. de door verwerkingsverantwoordelijke gegeven medewerking, in het verleden door de verwerkingsverantwoordelijke begane overtredingen) waarop de verwerker geen invloed heeft. Opdrachtnemer verzoekt de aanbestedende dienst daarom dit artikel te verwijderen. Bent u daartoe bereid?	Dat kunnen we bevestigen.
261	Bijlage 4 Algemene inkoopvoorwaarden VRLN – artikel 36.6	De in dit artikel opgenomen boete is ongebruikelijk en niet proportioneel. Bent u bereid deze boete te verwijderen?	Zie het antwoord op vraag 63.
262	Beschrijvend document Siem-Soc Definitief 2.4 B 13	Kan de aanvrager specifieker zijn met zijn in scope verklaring, gewenste informatie ontbreekt: Aantal logbronnen die aangesloten wenst te worden op de SIEM oplossing? Hoeveelheid ingest van deze logbronnen?	We willen een optimale dienstverlening en daarmee ook een goed functionerend SIEM/SOC. Welke en hoeveel logbronnen laten we ons graag adviseren door aanbieder.
263	Beschrijvend document Siem-Soc Definitief 2.4 B 14	De aanvrager stelt de microsoft licenties buiten scope, Welke microsoft licenties bezit de aanvrager momenteel of is van plan aan te schaffen voor dit project?	M365 E5
264	Beschrijvend document Siem-Soc Definitief 2.5 B 14	Aanvrager stelt in zijn doelstellingen dat de servicestack continu bewaakt moet worden en dat hier al reeds gebruikt wordt gemaakt van een aantal beheer en monitorings tools. Aanvrager stelt ook dat hun eigen medewerkers te weinig tijd hebben om ook nog 24/7 monitoring hierop te doen. Vraagt hiermee de aanvrager ook om de end point monitoring te doen? Zo ja, welke tooling wordt er momenteel gebruikt en mag er aangenomen worden, dat de inschrijver deze tooling dient over te nemen voor de monitoring?	De endpoint monitoring hoeft de aanbieder niet over te nemen.
265	Beschrijvend document Siem-Soc Definitief 8.1.3 3: Kansen- en risicodossier"	U geeft aan dat voor K3 de risico's en kansen "dienen binnen het door de VRLN bepaalde plafondbedrag te vallen " Er is voor deze aanbesteding geen plafondbedrag vastgesteld. Hoe moeten wij dit in relatie van elkaar zien ?	Dan passen kansen en risico's altijd!
266	Beschrijvend document Siem-Soc Definitief 8.1.3 3: Kansen- en risicodossier"	U vraagt om de mitigerende kosten van risico's die zich mogelijk voordoen mee te nemen in de aanbestedingsprijs. "inclusief te zijn binnen de aangeboden prijs van de leverancier." Dit heeft tot gevolg dat de inschrijfprijs onnodig verhoogd wordt. Wij zijn van mening dat VRLN zo niet tot de beste prijskwaliteitverhouding komt. Zou u dit deel van de eis kunnen laten vervallen ?	Niet akkoord. Indien u voorhand belangrijke risico's signaleert ten aanzien van de dienstverlening en hiervoor een oplossing kunt bieden, dan dient dit te zijn opgenomen in de aangeboden prijs. Dit omdat de opdrachtgever de risico's zoveel mogelijk wil beperken.

267	Beschrijvend document Siem-Soc Definitief 8.1.3: Kansen- en risicodossier"	"U Vraagt om de kosten van de kansen op te nemen in de inschrijfprijs. Het gaat om kansen waarvan nog besloten moet worden of deze ook daadwerkelijk in ogen van de VRLN kansen zijn. Het is mogelijk dat er kosten in de aanbiedingsprijsopgenomen worden die nooit uitgevoerd worden waardoor de inschrijfprijs onnodig hoog is. Wij zijn van mening dat VRLN zo niet tot de beste prijskwaliteitverhouding komt. Zou u dit deel van de eis kunnen laten vervallen ?"	Zie het antwoord op vraag 295.
268	Eisen IV-Systemen	Is de opdrachtgever bereid de Eisen aan IV-systemen herzien als hier gebruik gemaakt word van een Cloud dienst zoals Microsoft Sentinel als SIEM? Wij kunnen bijvoorbeeld van een derde partij als Microsoft niet eisen dat er audit gedaan mogen worden. Mocht de opdrachtgever hier niet in mee willen gaan kunt u dat dan motiveren?	Opdrachtgever is niet van plan om de derde partij te auditen. Wel auditen we de leverancier op de afspraken die gemaakt zijn in de SLA en de overeenkomst.
269	8.1.4 Prijscriterium P1 Total Cost of Ownership	In het verlengde van de vorige vraag, verzoeken wij u – zeker als er geen concrete referentiedata is – om dataverbruik vanuit de onduidelijkheid over de hoeveelheid data buiten de TCoO te laten. Aannames zullen niet veel waard blijken. Ook omdat er in de praktijk veel mogelijkheden zijn tot data-optimalisatie/voor kosten-management, maar deze zijn op voorhand op basis van nu ontbrekende informatie niet accuraat in te schatten. Bent u bereid om data-verbruik buiten de TCoO te laten? Indien nee, hopen wij dat u alle inschrijvers gelijke aannames over ‘resource kosten’ kunt verstrekken zodat aanbestede dienst verderop over daadwerkelijk vergelijkbare TCoO-voorstellen kan beschikken.	Data verbruik is in-scope. Ander aanbieders dienen dit aan te geven.
270	8.1.4 Prijscriterium P1 Total Cost of Ownership	Kunt u specifieker zijn met betrekking tot de ‘dataverbruik’? Heeft u momenteel zelf een concreet beeld bij de hoeveelheid dataverbruik (‘data ingest’) die u in de nieuwe situatie verwacht?	Dit inzicht is er voor de hoeveelheid data in gebruik.
271	6.4 Geschiktheidseis	U geeft hier aan dat de leverancier ‘tenminste één referentie-opdracht’ moet hebben verricht. Verderop (p.48) geeft u te kennen dat er meerdere referenties aangeleverd mogen worden. Kunt u duidelijker zijn over uw verwachting? Verwacht u hier één referentie? Indien, nee hoeveel wenst u er c.q. wat is de meerwaarde van het aanleveren van aanvullende referenties? En: wat is het maximum aantal referenties dat wij in mogen dienen?	Opdrachtgever begrijpt niet wat u bedoelt. In paragraaf 6.4 gaat het over een kwaliteitsmanagementsysteem en op pagina 48 gaat het over de beoordeling. In paragraaf 6.3.1. staat het volgende beschreven: De Inschrijver dient, op straffe van uitsluiting van de aanbestedingsprocedure, ten minste één Opdracht te hebben verricht waar het onderstaande onderdeel van is geweest: <i>Het beschikbaar stellen van een SIEM-SOC dienst, inclusief vergelijkbare service en dienst-verlening zoals in deze Aanbesteding uitgevraagd.</i>
272	2.4 SOC Functies	U geeft duidelijk te kennen (p.14) dat de Microdofit licenties buiten scope zijn. Omwille van volledige duidelijkheid, hoe verhoudt dit zich tot 8.1.4. waar u ook spreekt over licenties. Op welke licenties doelt u hier exact? In ieder geval niet de onder buiten scope genoemde licenties van Microsoft?	licenties die gerelateerd zijn aan de aanbidding (eigen producten van de aanbeider etc.)
273	2.4 SOC Functies	p.13 U spreekt hier van coördinatie maar doelt u hier niet op het overnemen van de verantwoordelijkheid inzake de bestrijding van het incident? Past deze verwachting wat u betreft binnen de standaard-dienstverlening van de te selecteren MSSP. Wij kunnen deze rol vervullen, maar in onze beleving verschuift de aard van de betrokkenheid dan naar volwaardig incident-response. Als deze aanname klopt, vragen we u of de uren die dienen te worden geïnvesteerd, op basis van een apart tarief kunnen worden gedeclareerd? Dit is namelijk in onze beleving niet hetzelfde als de optionele dienstverlening waaraan u op p.14 refereert.	We verwachten minimaal hetgeen beschreven staat in paragraaf 2.4 van het beschrijvend document bij "Binnen scope". Indien de inschrijver binnen zijn aangeboden prijs meer aanbiedt dan hier beschreven, dan kunt u dit uitwerken bij gunningscriterium K1.
274	2.4 SOC Functies	p.13 Kunt u specifieker zijn waar u op doelt met ‘coördinatie’? Is uw aanname dat de volledige coördinatie van de incidentbestrijding door de MSSP wordt verricht? Oftewel, welke formele rol dicht u de MSSP toe?	MSSP= managed security service provider. Coördinatie vindt gezamenlijk plaats met opdrachtgever.
275	2.4 SOC Functies	p.13 Kunt u voor wat betreft incident-response specifieker zijn over welke maatregelen u verwacht en waar wat u betreft de verantwoordelijkheid van de te selecteren MSSP/leverancier ophoudt? Kunt u tevens laten weten welke andere partijen betrokken zijn bij de incident-respons en of/hoe deze zich verhoudt tot de regionale incidentenbestrijdingsprocedure van uw regio?	De MSSP geeft in zijn aanbeiding aan welke rol en verantwoordelijkheid zij hier in (kunnen) pakken. Inrichting gebeurt in overleg met opdrachtgever.

276	2.3 Looptijd overeenkomst	U refereert op p12 aan een landelijke oplossing. Kunt u hier wellicht een toelichting op geven? Is / wordt deze van toepassing op alle veiligheidsregio's?	De VRLN werk op een aantal onderwerpen samen met de koepel van het NIPV en de GGD GHOR Nederland. Dit geldt op SIEM/SOC gebied voor landelijk gehoste applicaties.
277	2.3 Looptijd overeenkomst	Graag verzoeken wij om nadere specificatie van de omvang van deze aanbesteding. Kunnen jullie aangeven wat de geschatte totale contractwaarde is? En wat is vanuit de afgelopen jaren de omvang geweest?	Geen referentie van de afgelopen jaren. We zijn opstartend op dit taakveld.
278	Algemeen	In het kader van administratieve lastenverlichting en de doelstellingen van de Aanbestedingswet, willen wij graag vragen waarom er naast het standaard UEA-formulier (Uniform Europees Aanbestedingsdocument) nog ongeveer tien aparte formulieren moeten worden ondertekend. Aangezien het UEA al een uitgebreide verklaring bevat over de financiële situatie, bekwaamheden en geschiktheid van de onderneming, zou het efficiënter zijn om deze formulieren te vereenvoudigen of samen te voegen. Is het mogelijk om de vereiste documentatie te beperken en te herzien om zo administratieve lasten voor inschrijvers te verminderen?	Zie het antwoord op vraag 148.
279	Bijlage 12, 13, 14	Mogen wij onderling verwijzen naar eerdere secties of andere uitwerkingen binnen onze inschrijving? Dit zou de leesbaarheid en samenhang van onze beantwoording verbeteren.	U mag verwijzen naar andere secties. Echter beoordeelt de opdrachtgever de gunningscriteria (K1, K2 en K3) apart van elkaar en niet als één geheel. Iets wat u graag wilt beschrijven als uitwerking van een bepaald gunningscriterium dient u ook daar op te nemen.
280	Bijlage 12, 13, 14	Dienen afbeeldingen en tabellen ook te voldoen aan uw voorschriften: lettertype Arial 10 pt. Of is het toegestaan de afbeeldingen en tabellen in een ander goed leesbaar lettertype weer te geven.	Afbeeldingen en tabellen hoeven niet te voldoen aan lettertype Arial 10. Deze mag u toevoegen in een ander goed leesbaar lettertype.
281	Bijlage 12, 13, 14	In de voorgeschreven bijlagen 12, 13 en 14, waarin we de beantwoording van de kwalitatieve subgunningscriteria moeten uitwerken, zijn de pagina-instellingen (marges en kopinstellingen) dusdanig groot dat ze de beschikbare ruimte voor het beantwoorden van de subvragen sterk beperken. We verzoeken u vriendelijk om ons toe te staan ons eigen format te hanteren, mits dit voldoet aan de eisen van Arial 10 pt, standaard paginamarges en enkele regelafstand. Uiteraard zorgen we voor een rechtsgeldige ondertekening van de documenten.	Zie het antwoord op vraag 21.
	8.2 Beoordeling	Wordt elke inschrijving individueel beoordeeld (absoluut) of in vergelijking met andere inschrijvingen (relatief)?	Iedere inschrijving wordt individueel beoordeeld. Indien inschrijver een lagere score heeft behaald dan de gegunde inschrijver, dan kan in de gunningsbeslissing worden aangegeven waar de gegunde leverancier zich mee onderscheiden heeft en waarom deze dus een hogere score heeft gehaald. Dit wordt echter wel op hoofdlijnen weergegeven zonder commercieel vertrouwelijke informatie te delen.
283	8.2 Beoordeling	Kunt u bevestigen dat het beoordelingsteam uitsluitend de scores zoals vermeld in de tabel op pagina 46 en 47 kan toekennen, zonder de mogelijkheid tot het geven van tussenliggende waarden? Hiermee zouden de beoordelingsscores consistent en conform de opgestelde criteria zijn.	Correct. Leden van het beoordelingsteam kunnen voor de gunningscriteria K1, K2 en K3 alleen scores toekennen die vermeldt staan in de tabel in paragraaf 8.2.
284	8.1.4 Prijs criterium P1 Total Cost of Ownership	U geeft aan dat de uitkomst bij P1 wordt afgerond op één (1) decimaal, terwijl alle kwalitatieve subgunningscriteria worden afgerond op twee (2) decimalen. Om uniformiteit en precisie te bevorderen, lijkt het ons logisch om de afronding voor prijscriteria ook op twee decimalen te hanteren. Is het mogelijk dit aan te passen of hier toelichting op te geven?	De scores voor prijs zullen ook afgerond worden op 2 decimalen achter de komma.
285	8.2 Beoordeling	De samenstelling van het beoordelingsteam bestaat uit een ter zake kundige beoordelaars van verschillende disciplines. Welke disciplines zijn vertegenwoordigd in het beoordelingsteam?	Vier medewerkers van de afdeling Informatievoorziening en technologie.
286	8.2 Beoordeling	De samenstelling van het beoordelingsteam bestaat uit een ter zake kundige beoordelaars van verschillende disciplines. Is het beoordelingsteam voor alle subgunningscriteria kwaliteit gelijk of is er sprake van een beoordelingsteam per criterium?	Het beoordelingsteam is voor ieder gunningscriterium gelijk. Na de individuele beoordeling van de offertes wordt de definitieve score in consensus bepaald (zie paragraaf 8.2).
287	8.2 Beoordeling	De samenstelling van het beoordelingsteam bestaat uit een ter zake kundige beoordelaars van verschillende disciplines. Uit hoeveel personen bestaat het beoordelingsteam?	Uit vier personen. Bij zwaarwegende redenen (te bepalen door de Opdrachtgever, zoals bijvoorbeeld ziekte) kan het aantal leden en/of de samenstelling van het beoordelingsteam worden aangepast.

288	8.2 Beoordeling	De samenstelling van het beoordelingsteam bestaat uit een ter zake kundige beoordelaars van verschillende disciplines. Waaruit blijkt de ‘deskundigheid’ van de personen in deze beoordelingscommissie?	Door de functie die zij bekleden, de werkzaamheden die zij dagdagelijks uitvoeren en de jaren werkervaring die zij hebben.
289	8.2 Beoordeling	De verschillen in uw beoordelingskader, zoals tussen 'Goed' en 'Uitstekend,' bieden voor zowel inschrijvers als het beoordelingsteam onvoldoende houvast om objectief en transparant onderscheid te maken. Kunt u aangeven hoe u dit proces borgt en welke maatregelen zijn genomen om te zorgen voor eenduidigheid en objectiviteit in de beoordeling?	De leden van het beoordelingsteam ontvangen voor de ontvangst van de offertes een beoordelingsinstructie. Daarnaast is de wijze van beoordeling uitvoering besproken tijdens het aanbestedingsproces. De leden beoordelen individueel de offertes waarna hun individuele scores worden besproken met het beoorodelingsteam. Hier worden in consensus de definitieve scores bepaald. De leden dienen hierbij uitgebreid te motiveren waarom zij een bepaalde score hebben gegeven. De adviseur inkoop overziet dit proces (deze is zelf geen lid van het beoordelingsteam en geeft geen scores aan de offertes, maar bewaakt het proces).
290	8.2 Beoordeling	Wat is het verschil tussen de geformuleerde doelstellingen goed bereiken of optimaal bereiken? Wanneer is sprake van optimaal?	De opdrachtgever heeft een aantal doelstellingen geformuleerd. Bij de beoordeling wordt o.a. gekeken in hoeverre aan deze doelstellingen wordt voldaan met de door de leverancier aangeboden oplossing. Opdrachtgever gaat ervan uit dat er op verschillende manieren invulling gegeven kan worden aan de doelstellingen (verschillende oplossingen mogelijk). De optimale oplossing is een oplossing die volgens de leden van het beoordelingsteam als beste invulling geeft aan de doelstellingen. Verschillende oplossingen kunnen voldoen aan de doelstellingen, maar bepaalde oplossingen kunnen beter passend zijn bij de organisatie en haar wensen.
291	8.2 Beoordeling	Naar ons idee is iets duidelijk of niet duidelijk: Hoe veel meer duidelijk moet onze beantwoording zijn om van score Goed naar Uitstekend te gaan.	Zie het antwoord op vraag 290, 292 en 293.
292	8.2 Beoordeling	Wat is het verschil tussen ‘een proactieve houding’ en ‘(zeer) goed blijk van een proactieve houding’? Hoeveel onderdelen moeten we ‘meer’ benoemd hebben om een Uitstekend te krijgen in plaats van een Goed?	Dit wordt bepaald door in hoeverre de proactieve houding, volgens het beoordelingsteam, het beste aansluit bij de doelstellingen van de opdrachtgever. Zie tevens het antwoord op vraag 290 en 293.
293	8.2 Beoordeling	Wat is het verschil tussen ‘goede relevante en toepasbare invulling’ en ‘uitstekend relevante en toepasbare invulling’? Hoeveel onderdelen moeten we ‘meer’ benoemd hebben om een Uitstekend te krijgen in plaats van een Goed?	Zie het antwoord op vraag 290. Het gaat hierbij niet zozeer om een aantal onderdelen, maar in hoeverre deze onderdelen bijdragen aan de invullen van de doelstellingen van de opdrachtgever.
294	8.1.3. K3 Kansen en risicodossier	U beschrijft in uw gunningscriterium dat er sprake is van een plafondbedrag. In paragraaf 2.9 Plafondbedrag staat vermeld: Niet van toepassing. Graag uw verduidelijking.	Paragraaf 8.3.1. is aangepast. Er is geen sprake van een plafondbedrag.

295	8.1.3. K3 Kansen en risicodossier	Wij merken op dat de Aanbesteding voorschrijft dat zowel de kosten van de beheersmaatregelen voor risico's als de kosten voor kansen binnen het plafondbedrag dienen te vallen. Dit roept bij ons vragen op met betrekking tot de gelijkwaardigheid en transparantie van de inschrijfprijs. Het is namelijk gebruikelijk dat beheersmaatregelen voor risico's in de inschrijfprijs zijn opgenomen, omdat deze direct bijdragen aan de realisatie van de opdracht en dus binnen het gestelde plafondbedrag vallen. Daarentegen zien wij kansen als extra opties die waarde toevoegen bovenop de gevraagde opdracht en doelstellingen. Omdat de geboden kansen nog geen onderdeel vormen van de kernopdracht, zou het naar onze mening passend zijn om de kosten hiervan apart te vermelden en niet op te nemen in de inschrijfprijs. Hierdoor kan VRLN na gunning weloverwogen beslissen om (op basis van de uitwerking en kosten van kansen in K3) gebruik te maken van deze kansen. Zo wordt bovendien geborgd dat de inschrijfprijs van de kernopdracht vergelijkbaar blijft. Dit leidt tot een eerlijke beoordeling waarbij de prijs enkel betrekking heeft op het uitgevraagde werk. Wij verzoeken u daarom vriendelijk om in de Aanbestedingsstukken te verduidelijken dat de beheersmaatregelen voor risico's in de prijs moeten worden opgenomen en dat de kosten van kansen afzonderlijk in K3 vermeld kunnen worden, ter informatie. Hiermee sluit u aan bij het transparantie- en non-discriminatiebeginsel van de Aanbestedingswet, doordat inschrijvingsprijzen zo eerlijk en vergelijkbaar blijven. Indien u hiermee niet akkoord gaat, ontvangen wij graag uw uitgebreide motivatie voor deze keuze.	Akkoord. Kosten voor het voorkomen van risico's dienen inbegrepen te zijn in de aanbiedingsprijs. Kosten behorend bij aangegeven kansen dienen benoemd te worden bij de uitwerking van K3, maar zijn geen onderdeel van de aanbiedingsprijs.
296	8.1.2. K2 implementatieplan	We verzoeken u vriendelijk om het maximaal aantal A4 voor de beantwoording van minimaal uw zeven subvragen uit te breiden naar 5 A4. Graag uw akkoord.	Akkoord. U mag K2 uitwerken op maximaal 5 A4 pagina's.
297	8.1.2. K2 Implementatieplan	U vraagt ons om de samenstelling van het implementatieteam en de bijbehorende rolbeschrijving te beschrijven, inclusief de rol van en verwachtingen m.b.t. de Opdrachtgever. Welke rollen en capaciteit heeft Opdrachtgever beschikbaar? Hoe ziet de projectorganisatie van Opdrachtgever eruit, zodat wij een goede aansluiting kunnen verzorgen?	Opdrachtnemer dient aan te geven wat tijdens de implementatie de rol van en verwachtingen ten opzichte van de Opdrachtgever zijn: welke ureninzet wordt van de opdrachtgever verwacht, vanuit welke functies/expertises en op welk moment tijdens de implementatie.
298	8.1.2. K2 implementatieplan	Wij verzoeken u vriendelijk om een A3 Excel-pagina te accepteren voor het uitwerken van de planning, aangezien dit de leesbaarheid bevordert in vergelijking met een Word-document. Dit formaat stelt ons in staat de informatie overzichtelijker en duidelijker te presenteren.	Akkoord. U mag de planning aanleveren op A3 formaat.
299	3.7	Begrijpen we het goed dat u een proces verbaal van opening deelt aan de inschrijvers?	Deze wordt via TenderNed verzonden.
300	3.6 Nvl	We verzoeken u vriendelijk om in de tweede vragenronde ook nieuwe vragen toe te staan. Het kan namelijk voorkomen dat we in deze fase van de aanbesteding erachter komen dat het prijzenblad toch niet werkt of het referentieformulier onvolledig is. Daarom is het fijn, dat u ook nieuwe vragen toe staat. Zeker omdat de termijn tot de eerste vragenronde kort is en inschrijver meer tijd nodig heeft om de volledige aanbesteding te doorgronden.	Niet akkoord. Tussen de publicatiedatum en de uiterste termijn voor het stellen van vragen voor nota van inlichtingen 1 zaten drie weken. Hiermee heeft opdrachtgever leveranciers ruim voldoende tijd gegeven om de documenten door te nemen en voldoet zij aan eventuele wettelijk gestelde termijnen. Indien er onvolledigheden of discrepanties zitten in de aanbestedingsdocumenten die nog niet behandeld zijn in deze nota, dan kunt u hier een vraag over stellen in de 2e nota. Opdrachtgever beoordeelt echter of het relevant is om deze vraag alsnog te beantwoorden.
301	3.3	U heeft 1 maart 2025 t/m 30 juni 2025 opgenomen als implementatieperiode en vanaf 1 juli ingangsdatum overeenkomst, zoals ook in uw concept overeenkomst opgenomen. Wij veronderstellen dat u bedoelt dat de overeenkomst 1 maart start, aangezien we dan ook onboarding c.q. transitie-werkzaamheden verrichten en de feitelijke dienstverlening SIEM-SOC vanaf 1 juli operationeel moet zijn. Ook nemen wij aan dat voor deze fase de eenmalige kosten die u noemt bedoeld zijn. Klopt deze aanname?	Correct.
302	Datacenters	Zijn er vanuit de huidige situatie (datacenters/hoofdkantoorlocatie) momenteel netwerksensoren actief? Maakt NDR op enigerlei wijze onderdeel uit van uw scope voor deze aanbesteding?	Netwerksensoren zijn actief maar aanbieder kan zelf met een eigen oplossing komen als dit zijn dienstverlening bevordert.

303	Doelstellingen	Momenteel heeft de VRLN in het netwerk al diverse apparaten die informatie opslaan. Deze informatie wordt veelal weergegeven in verschillende bestaande dashboards van bijv. firewalls, endpoint manager, MDM enz. Deze dashboards worden veelal gezien als te ingewikkeld om te interpreteren. Ook de hoeveelheid aan meldingen maakt het moeilijk om de meest belangrijke meldingen eruit te halen. Zijn er hiervan toepassingen c.q. logbronnen die u aangesloten wenst op het te implementeren SIEM?	De logging van Sentinal One, PaloAlto, Entra, Defender for Identity
304	Algemeen	In uw beschrijvend document zijn verschillende bijlagen opgenomen die wij dienen in te vullen en in te dienen bij onze inschrijven. Het wijzigen en/of verwijderen van vaste teksten en/of toevoegen van tekst kan leiden tot uitsluiting van de aanbesteding. We verzoeken u daarom vriendelijk om iedere bijlage als losse bijlage/document aan uw aanbestedingsstukken toe te voegen, zodat bijv. kop en voetteksten met pagina nummering niet automatisch wijzigen als we iedere bijlage apart gaan opslaan, invullen en indienen. Hartelijk dank voor uw medewerking.	U mag de in te vullen bijlage als één document aanleveren. Het is hierbij toegestaan dat de grootte van de koptekst of het paginanummer wijzigt. De in te vullen bijlagen, die onderdeel zijn van het beschrijvend document, zijn als één aparte bijlage meegepubliceerd met dit document. Dit document heet: "In te vullen bijlagen uit beschrijvend document". Zie tevens het antwoord op vraag 21.
305	Beschrijvend document SOC SIEM, bijlage 10, eis 11 (Nederlandse taal)	VRLN stelt dat alle door de Opdrachtnemer direct ten behoeve van VRLN ingezette personeelsleden de Nederlandse taal in woord en geschrift dienen te beheersen. De voertaal bij inschrijver is Nederlands. We hebben voornamelijk Nederlandstalig personeel in dienst, aangevuld met enkele Engelstalige SOC-analisten. Als de inschrijver garandeert dat alle communicatie met VRLN in het Nederlands verloopt en bij uitzondering in geval van een incident buiten kantoortijd (tussen 18:00 en 8:00 uur) in Engels, is dit dan accetabel voor VRLN?	Is akkoord
306	Beschrijvend document SOC SIEM, pagina 10 (Microsoft licenties)	Welke Microsoft licenties zijn er in gebruik binnen de VRLN? Graag ontvangt de inschrijver de verschillende typen en de aantallen per type in verband met de dekking en prijsindicatie.	Zie antwoord op vraag 8.
307	Beschrijvend document SOC SIEM, pagina 10 & 12 (Scope)	U schrijft op pagina 10 dat firewalls buiten scope zijn. Geldt dit dus ook voor de Palo Alto firewalls die zijn afgebeeld in de figuur op pagina 12?	Firewall is uitgesloten als product, niet als logbron
308	Beschrijvend document SOC SIEM, bijlage 16 (Beheer devices)	Op welke manier worden de Windows, Android, iOS en iPadOS apparaten beheerd?	met MDM, Intune
309	Beschrijvend document SOC SIEM, bijlage 16 (Hosting Windows Virtuele Servers)	Waar zijn de 95 virtuele Windows Servers gehost?	In ons eigen datacenter
310	SIEM SOC aanbesteding	Welke applicaties en diensten zijn cruciaal voor uw bedrijfsvoering?	alle vakapplicaties, beschikbaarheid internet en netwerk (saas applicaties + AIM)
311	SIEM SOC aanbesteding	Worden deze applicaties gehost in SaaS, IaaS of on-premises omgevingen?	mix, merendeel SAAS, Geen IAAS
312	SIEM SOC aanbesteding	Hoeveel van uw 95 servers bevinden zich in uw datacenters?	Alle servers
313	SIEM SOC aanbesteding	Gebruikt u naast Windows-servers ook servers met andere besturingssystemen? Zo ja, welke?	Beperkt Linux
314	SIEM SOC aanbesteding	Maakt u gebruik van IaaS? Zo ja, kunt u meer details verstrekken over uw cloudinfrastructuur (cloudprovider, aantal resources, type servers, etc.)?	Nee
315	SIEM SOC aanbesteding	Indien u gebruikmaakt van IaaS, hoe verbindt u met de IaaS-provider?	nee
316	SIEM SOC aanbesteding	Hoeveel Palo Alto firewalls heeft u?	2 Core en 56 lokale
317	SIEM SOC aanbesteding	Welke Microsoft-gebruikerslicenties heeft u momenteel? Vermeld het aantal gebruikers per licentietype.	zie 306
318	SIEM SOC aanbesteding	Bent u van plan om het aantal en/of type Microsoft-licenties uit te breiden in de komende 12 maanden?	nee zeer beperkt
319	SIEM SOC aanbesteding	Welke Windows Server-besturingssystemen gebruikt u?	primair W2019, oudere versies worden actief uitgefaseerd
320	SIEM SOC aanbesteding	Welke besturingssystemen worden gebruikt voor Android- en Apple-mobiele apparaten?	Laatste versies, frequente updates.
321	SIEM SOC aanbesteding	Welke beveiligingsoplossingen heeft u momenteel naast Palo Alto firewalls?	IDS , EDR en MS Defender
322	SIEM SOC aanbesteding	Gebruikt u momenteel Microsoft-beveiligingsoplossingen (bijv. Microsoft Defender XDR for Endpoint, Microsoft Defender for Server, etc.)?	Momenteel Sentinel One en Defender for Identity
323	SIEM SOC aanbesteding	Heeft u Microsoft Defender voor Server-licenties? Zo ja, welk plan?	Nee
324	SIEM SOC aanbesteding	Hoe is uw Active Directory-configuratie opgebouwd (bijv. on-premises AD, Entra-ID, of beide)?	beide
325	SIEM SOC aanbesteding	Is er een actuele en complete CMDB beschikbaar?	Ja, in Topdesk
326	SIEM SOC aanbesteding	Welke bestaande beveiligingstools moeten worden geïntegreerd met de SIEM-oplossing?	minimaal de NDR, IDS, Firewall, Defender for ID. Het is aan de aanbieder om aan te geven welke zij nog aanbevelen.

327	SIEM SOC aanbesteding	Welke logbronnen, naast de native Microsoft-logging, wilt u in SIEM importeren?	zie antwoord vraag 327
328	SIEM SOC aanbesteding	Wat is het verwachte log-invoer volume per dag?	Onbekend. Betreft nieuwe functionaliteit/dienst
329	SIEM SOC aanbesteding	Zijn er door u ontwikkelde detecties en use cases die geïntegreerd moeten worden in de nieuwe oplossing? Zo ja, hoeveel detecties en hoeveel use cases?	Deze moeten we definiëren bij de implementatie. Aanvrager heeft geen ervaring met het opstellen van deze use cases
330	SIEM SOC aanbesteding	Is er behoefte aan het ontwikkelen van nieuwe VRLN-specifieke use cases?	zie hierboven
331	SIEM SOC aanbesteding	Welke ITSM gebruikt u en moet de MSSP daarop ticketing koppelen? Zo ja, op welke manier moet de koppeling plaatsvinden (bijv. e-mailgebaseerd, API-koppeling)?	Wij maken gebruik van TopDesk en daar dient de oplossing van de inschijver mee te kunnen koppelen.
332	SIEM SOC aanbesteding	Is er behoefte aan first incident response op locatie (of remote)?	Afhankelijk van de ernst van het incident. Kan wel verwacht worden van de aanbieder. Altijd in overleg.
333	SIEM SOC aanbesteding	Is er behoefte aan Threat Hunting?	Ja
334	SIEM SOC aanbesteding	Wat zijn uw verwachtingen ten aanzien van rapportage?	Trends, signaleringen, real time
335	SIEM SOC aanbesteding	Is incident response op locatie gewenst?	In sporadische gevallen afhankelijk van de ernst of impact van het incident. co-constructies zijn ook mogelijk
336	SIEM SOC aanbesteding	Heeft u een voorkeur voor een bepaalde SIEM-technologie?	Geen voorkeur. Aanbieder levert de beste oplossing
337	SIEM SOC aanbesteding	Is het mogelijk om een extra kolom toe te voegen voor toelichting in Bijlage 12?	Er wordt geen extra kolom toegevoegd. Betreffende bijlage 12 kan de inschrijver alleen met ja of nee antwoorden. Indien er door inschrijver voorwaarden worden gesteld aan het akkoord gaan met een eis, dan wordt de inschrijving van deze leverancier ter zijde geschoven. Inschrijven onder voorwaarden is niet toegestaan. Mocht u ergens een toelichting op willen geven dan kunt u dit vermelden in de uitwerking van K1, K2 of K3.
338	SIEM SOC aanbesteding	MDR-systemen zijn vaak gebaseerd op agents die op werkstations en servers draaien. Dit betekent dat de MDR-agents door VRLN op werkplekken en servers geïnstalleerd moeten worden. Hoe moeten we dit zien in de context van vraag 5 in de 'Housing & Hosting'-tab van Bijlage 12?	Voor deze toepassing is het toegestaan. Niet toegestaan door gebruikers.
339	SIEM SOC aanbesteding	Kan de Veiligheidsregio aangeven welke licenties zij momenteel gebruiken?	M365 E5
340	SIEM SOC aanbesteding	Van welke Cloud omgeving wordt er momenteel gebruik gemaakt en kan zij een overzicht delen van wat zich bevindt in deze Cloud omgeving?	MS Cloud omgeving
341	SIEM SOC aanbesteding	Kan VRLN een overzicht sturen van de huidige security producten die momenteel gebruikt worden?	Endpoint protectie, SentinelOne, EDR; IDS: secureMe2; Firewall, Defender for Identity
342	SIEM SOC aanbesteding	De veiligheidsregio geeft in haar document aan dat licenties geen onderdeel zijn van de scope. In het hoofdstuk prijzen moet leverancier wel de licenties meenemen. Kan de veiligheidsregio aangeven of dit nu wel of niet toegevoegd dient te worden?	Licenties tbv van deze toepassing / aanbidding wel meenemen
343	SIEM SOC aanbesteding	In paragraaf 1.1 Vertrouwelijkheid van gegevens en informatiebeveiliging, onder het kopje Privacy van gegevens, wordt vermeld dat VRLN graag inzicht wil hebben in de locatie waar gegevens in Nederland worden opgeslagen. Aangezien inschrijver de gegevens opslaat in een AWS-datacenter in Duitsland, rijst de vraag: is dit toegestaan?	Gegevensopslag binnen de EER is toegestaan.